

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 30 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, május 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérellek: Bécsi hang Apponyiról.
A képviselőház ülése.
Horvátok a király előtt.
A tőzsde és egy buttyini kereskedő.
Rákóczi-ünnep Aradon.
A király a Vármegyén.
Politikai érdekességek.
Párba egy bírósági szobájából.
Darányi Pécskán, vagy: Nem mind miniszter, aki Darányi.
A Hók-banket.
Portia herceg halálát.
Kaland az autóbusszal.
Tárca: A kacaj. Írta: Leonid Andrejev.
Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

Bécsi hang Apponyiról.

A N. Fr. Pr. mai száma hosszú és érdekes cikkben foglalkozik Apponyi Albert gróf dolgaival. Az emlékeztető udvari bál eseményeit a bécsi lap természetesen osztrák szelvényben fogja föl, ez a szellem tükröződik végig a borsos és gunyoros cikk minden során. Nem lesz érdektelen, ha a cikk eszméjét legalább körvonalaiiban lefordítva bemutatjuk, hogy lássuk, miképp gondolkoznak osztrák helyen a nevezetes affrontról:

Bécs, május 19.

Apponyi gróf még sokszor fog visszagondolni az utolsó udvari bálra. Itt egy lánzsza találta, melynek ütése az emberen örök jelt hagy vissza.

Azóta a politikai udvariasság minden fűszerét reárakták a sebre. Amde még min-

dig sajog, dacára az ötven perces audienciának és dacára azon hizelgő híreknek, hogy Széll miniszterelnök eme kibékítő befejezés nélkül az alkotmányok történelmét — mely már ismeri a Peel-miniszterium egy hálószoza krízisét — most egy táncsterem-krízissel lett volna kénytelen gazdagítani.

Apponyi gróf nem érezheti magát valami jól, habár barátjai azt állítják, hogy nagyon meg van a történetekkel elégedve. Nem, az audienciáról nem is kell tudni semmit, egy szót sem kell tudni a beszélgetésből. De logikailag mégis lehetetlen, hogy a királyi várban történt dolog Apponyi gróf jövőjére nézve közönyös legyen.

Parlamentáris államban megesik, hogy az uralkodó olyan minisztereket nevez ki, a kikhez személyesen nem vonzódik, de a rokonszenvnek ez a hiánya mindig kellemetlen akadály lesz a nagyraevágók politikai karrierjének. Most tehát Apponyi gróf sorsa az, hogy politikailag sohasem fogja magát kiélni. Széll miniszter lett, mikor alig hogy lerázta magáról az iskola porát. Wekerle még fiatal udvari titkár volt, mikor a híres Apponyi grótot a szép szakálláért már körülrajongták az asszonyok. De a titkár röptében pénzügyminiszter lett, később miniszterelnök és hatalmas kortyokkal ihatott a hatalom forrásából. Csáky, Bánffy és kisebbek, sokkal kisebbek ittak az édes italból, tehettek-vehettek, csak Apponyi nem érezte

soha ezt a kéjt, sohasem talált helyet a miniszteri padon. Nagy ember ő most, házelnök, titkos tanácsos, de cimer, méltóságok sohasem tudnak kártalanítani egy élet balsikeréért, mely csak dekoratív pompájú, a valóságban azonban üres.

Apponyi gróf az audiencia után nehezen jutott közelébb a céljához. Sohasem volt annak a nagy szabadelvűpártnak bizalmi embere, a melyhez csak külsőleg tartozik hozzá. De a koronának sem volt bizalmasa soha. Az udvari bálon történt sérelemtől keringő csinos legendák szét fognak ugyan repülni, de a helyükben fakadt mély benyomás mindig megmarad.

Ugy látszik, Apponyi gróf mégis csak arra van rendeltetve, hogy mindig a nagy és ünnepezt szónok maradjon, mindig a nagy ünnepek szónoki disze legyen, hogy erejét és tehetségét, szellemét és lendületét nemzeti asztal-diszre használja. Ez a szónok tragikuma, aki hallgatóinak a legfinomabb élvezeteket tudja szerezni, aki részegit, elragad, de mégsem tudja azt a hitet kelteni, hogy jobban tudja megcsinálni azt, amit olyan felségesen tud gáncsolni.

Apponyi gróf nem akarja már magát csodáltatni a szónoki oldaláról, hanem mint praktikus államférfi komolyan akar vétetni. Felültették az elnöki székbe, de őt a legbensőbb vágyódás egy más elnökség után hajtja: egy Apponyi-éra felé, az ország élére hatalmas vezetőnek. Megbuktatta Bánffyt, barátaival bement a

A kacaj.

Írta: Leonid Andrejev.

I.

Félhétkor meg voltam győződve róla, hogy el fog jönni és átkozottul jó kedvem volt. A felöltöm csak felől, a nyaknál volt bekapcsolva és lobogott a hideg szélben. De nem éreztem a hideget. Fejemet büszkén hátra vettem és a deáksipkám a tarkómra toltam. Kegyes arccal és merően néztem az arra menő férfiakat, kihívóan és gyöngédséggel a nőket, bárha négy nap óta csak „öt” szerettem; de fiatal voltam és a szívem oly gazdag volt, hogy nem lehetett teljesen közömbös a többi nő iránt sem. S a járásom gyors volt, merész és könnyed.

Háromnegyed hétkor két gombját a felöltömnek már begomboltam és csak a nőket néztem, de kihívás és gyöngédség nélkül, inkább utálattal. En csak egyet kerestem, a többi mehetett a pokolba. Csak megzavartak a vele való állítólagos hasonlatosságukkal és bizonytalanná, keményvé, szabálytalanná tették minden mozdulatomat.

Ot perccel hét előtt melegem volt.

Két perccel hét előtt fáztam.

Pontban hét órakor meg voltam győződve róla, hogy nem jön el.

Fél kilenckor én voltam a világ legszánalmasabb teremtménye. A felöltömnek begomboltam már minden gombját, a gallért felgyűr-

tem és a sipkámot majd egészen lehúztam a kékre fagyott orromra. A halántékomon a hajamat, a bajuszomat s a szempillámot deresre festette a hideg s a fogam vacogott egy keveset. A csoszogó járásom és a hajlott hátam után egy meglehetősen rugékonny aggastyánnak nézhetek volna, aki hazamenőben van valamely mulatság után.

Es mindezt ő okozta. Ó! Oh, őrd...! Nem, ezt nem; talán nem eresztették el, vagy beteg, vagy meghalt. Meghalt! Es én szitkozodom.

II.

— Jevgenie Nikolajevna is ott van ma, szolt a kollegám minden utógondolat nélkül. Nem tudhatta, hogy én Jevgenie Nikolajevnára vártam ebben a hidegben héttől félkilencig.

— Ah! feleltem okosan és bensőmben felhangzott: „Oh, őrd...”

Ugy, hát Polossovénál mulat. Polossovénál még sohasem voltam. Ma odamegyek.

— Signori! kiáltottam vigán. Ma karácsony van! Ma mindenki mulat. Mulassunk mi is!

— De hogyan? szolt az egyik szomoruan.

— De hol? támogatta egy másik a kérdésével.

— Bujjunk álarc mögé és menjünk el mindenüvé, ahol mulatnak, szoltam.

Es ezek az érzéketlen emberek csakugyan felvidultak. Kibáltak, ugráltak, daloltak; megköszönték az eszmét és megszámlálták a pénz-

zöket. Félóra mulva már összegyűjtöttük mind a magános, unatkozó diákjait a városnak és a mikor vagy tíz jókedvűen ugrándozó ördög volt velünk, elmentünk a fodrászhoz, a ki egyben jelmezeket is kölcsönzött és megtöltöttük a boltját hideggel, ifjúsággal, kacajjal. Nekem valami komor és szép jelmez kellett, egy árnyalatával az előkelően szomorúnak s szoltam:

— Adja nekem egy spanyol grandenak a jelmezét.

A grande nyilván igen hosszú lehetett, mert a fejem bubjágig elrejtőzhettem a köntösébe és már oly elzártnak képzeltem magam, mint egy tágas, kibalt teremben. Miután kibontakoztam a jelmezből, valami mást kértem.

— Nem akarna egy clown jelmezt? tarkát, csengőkkel.

— Clovnt! — szoltam felháborodással.

— Hát banditát? Nagy kalappal, törrel.

— Törrel?! ez megfelelt a tervemnek.

Fájdalom, a bandita, a kinek a ruháját rám adták, még nagykoru sem volt. Bizonyára valamely elzülött nyolc esztendősi fiu lehetett. A kalapja alig fődte a tarkómat és a bársonynadrágból úgy rángattak ki, mint egy kelepceből. Az apród hasznavehetetlen volt, foltos volt, mint egy tigris. A barát — lyukas volt.

— Nos, siess hát, hiszen késő van már! sürgettek a már átöltözött pajtásaim. Már csak egyetlen jelmez volt hátra, egy előkelő kinaié.

— Adja hát ide a kinait!

szabadelvűpártba, rálépett sok járatlan utra, hogy a hegy ormához jusson. Sokszor érthetetlen volt az országban beszédeivel, melyek látszólag új pártjának politikáját védelmezték, de a melyekben valóságban sok üdvözlés és kacsintás volt az ellenzékhez. Tiszta átlátszóság, az egyszerű „igen” vagy „nem” sohasem voltak Apponyi gróf előnyei; mikor Jakab hangján beszélt, sokan Eszau kezét vélték érezni rajta.

Most érkezett meg a pillanat, mely megkoronázhatta volna éltét. Széll ur az évenként megajánlandó újoncok létszámának emelését kérte s minden véderő törvényhez egy magyar miniszter politikai sarkövének emléke fűződik. Ezt tudta Apponyi gróf, és a liberális párt ezen tagja, saját kormányát olyan kívánalmak sorozatával támogatta, melyeknek mindegyike külön-külön belekerülhetett volna egy-egy miniszter fejébe és a melyek együttvéve hatalmasan befújtak az ellenzék tüzébe. Magyarország olyan helyzetben van, a melyben minden lehetőségnek nyitva az ajtó és Apponyi grófnak remélnie kellett, hogy a krízis megoldásánál nem fogják őt mellőzni. De a megsértett, az udvari bálon mellőzött Apponyinak most olyan szituáció kell, mely őt teszi a korona kikerülhetetlen szükségletévé, melyben ő legyen az egyedül nélkülözhetlen ember. Erről szó sincs. Senki sem állította, hogy Apponyi gróf egyáltalán nélkülözhetlen.

Apponyi gróf politikai személyisége mindig érdekes marad. Tagja a szabadelvű pártnak, főnöke egy nem is létező, valaha a nevét viselt pártnak és csendes szimpátiával lelki rokonságban van egy harmadik párttal, a melynek Zichy Nándor az elnöke. Udvari származású és teljesen össze van nőve az udvari társaságokkal, mégis mindig azokat a hurokat pengeti, melyek az udvari társaságokban a hadsereg kérdésében nagyon érzékenyek.

Közte és a szabadelvűpárt sok tagja között olyan szavak estek, melyek örökre

elválasztanak és az emlékezetből sohasem törölhetők, ha fegyverszünetet parancsolt is a józan belátás. Hogy felejthetné el valaha például Tisza István gróf, ami az atyjával történt, hogy mint kizárták Apponyi gróf barátai az öreg ember szívéből, mennyi gyötrelmet szereztek neki!

Különbözők a világnézetek is, melyek a klub régi és új elemeit elválasztják. A párt nagy többsége igazán szabadelvű, és éppen programjának szabadelvű pontjait akarja nyomatékkal vallani. Apponyi gróf nem érezheti ezt, mert közel rokonságban van a magyar klerikálisokkal, sőt megvan neki a legújabb egyházi pártok divatos szabása is: a jámbor politikának nemzeti tulzásokkal való egyesülése, ez a biblikus és sovinsztikus kotyvalék.

Apponyi gróf politikai lemaradásának veszedelme tehát az audiencia által nem kisebb, hanem nagyobb lett. Apponyi több volt az udvari bál előtt, mint most.

Képviselőjelölés. A dobrai választókerületre, amely most üresedett meg Lázár Arpad halálával, igen sok a pályázó. A szabadelvűpárt a kerület képviselőségére Adorján Sándort, a „Magyar Nemzet” felelős szerkesztőjét óhajtja jelölni, szemben azon igen csekélyke töredékkel, amely egy dobrai földbirtokosnak kívánna juttatni a dobrai kerület mandátumát.

Az autonom vámtarifa. A képviselőház közigazgatási bizottsága az autonom vámtarifa ügyében — mint Budapestről táviratozzák — ma délelőtt tárgyalást tartott. Krasznay Ferenc határozati javaslatot terjesztett be, melyben az osztrák vámügyi bizottság tárgyalásaira való tekintettel, utasítani kéri a kormányt, hogy haladéktalanul terjessze elő az önálló magyar vámtarifát. Széll Kálmán miniszterelnök hosszasan szólott az ügyhöz. Kifejtette, hogy nincs arra ok, mikép Magyarország Ausztria részéről a viszonyosságot megsértve lássa. Kéri Krasznay határozati javaslatát elutasítani, a mi meg is történt és a bizottság az autonom vámtarifa tárgyalásába beleegyezett.

A képviselőház ülése.

Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, május 19.

Az Apponyi-szenzáció végét járja. A folyosókon már egyebekről is beszélgetnek, így a jegyzőválasztásról is, amely a Lázár Arpad elhunytával lett akuttá. A Hammersberg és Hertelendy-párt dul egymással és mivel hogy két Hertelendy van, és a lapok Ferencet emlegették jegyzőnek; tehát a Ferenc ma sorra járta a hírlapírókarzatokat, hogy ő épenséggel nem aspirál a jegyzői állásra, ellenben a László, a Csáky Albin gróf veje az igazi jelölt.

Volt azonban egy más szenzáció is: a Pildner Ferenc megjelenése. A jó derék Pildneré, akinek már halála hírére költötték a lapok és ma friss egészségben jelent meg a folyosón, ahol mindenfelé üdvözölték. Es volt egy negatív szenzáció is: a Visontai Samu megjelenése. Erről mindenkinek az jutott eszébe, hogy mikor is lesz tehát az a Barta-Visontai párbaj? Meg lesz-e egyáltalán, vagy csak az unokáik verekszenek meg? Ezt kérdezték. Mindezekből pedig látni tetszik, hogy igen csendes szenzációk foglalkoztatták ma a honatyákat.

Várady Károly aki ma elsőnek szólott a kvótához, szóba hozta az Apponyi ügyet, de az elnök mindenáron igyekezett beszédében megakadályozni.

A hosszú szünet alatt tíz-husz képviselő maradt benn a terembe és gyönyörködve látcsövezte a karzat hölgyeit, minek folytán a hölgyek azt mondogatták: a képviselőházban érdekesebb a szünet, mint a tanácskozás.

Részletes tudósításunk itt következik:

(Napirend előtt.)

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László és Fejérváry Géza báró miniszterek.

Elnök megnyitja fél 11-kor az ülést és meleg szavakban emlékezik meg Lázár Arpad haláláról. Emlékét jegyzőkönyvben örökíti meg. A képviselőválasztás iránt és majdan a jegyzőválasztás tárgyában később intézkedni fog.

Várady Károly szólott most a kvóta-bizottsághoz; illetve beszéde keretében az Apponyi-ügyhöz. (A képviselőház ülésének ezt a részét lapunk más helyén ismertetjük.)

— E, ide adták. Az ördög tudja mi volt! Már nem is beszélék magáról a jelmezről. Hallgatók a bolond tarka csizmáról, a mely túlságosan kicsi volt és csak félig tudtam belebujni, míg a másik fele, a jelentékenyebb, mindenik lábamon előre nyult, mint egy érthetetlen rádás. Hallgatók a rózsás rongyról is, amely paróka alakjában takarta a fejemet és két madzaggal volt a fülemhez erősítve, amitől aztán a szárnyas egéréhez hasonlóan állt mind a két fülem.

De az álarc!

Ez, ha szabad a szót használnom, elvont arculat volt. Volt szemem, orra, szája és minden ott volt a maga helyén, de nem volt benne semmi emberi. Az embernek még a sirjában sem lehet ily nyugodt az arca. Nem fejezett ki az se gyászt, se vidámságot, csudálkozást sem — nem fejezett ki épenséggel semmit. Egyenesen és nyugodtan nézett — és féktelen kacaj tört ki mindenikből, akire így ránézett. A pajtásaim fetrengtek a pamlagon a kacagástól, kimerülten dőltek a székekbe és hadonásztak a karjaikkal: „Ez lesz a legeredetibb álarc” kiabáltak. En meg csak hogy nem sirtam. De amikor a tükörbe néztem, rajtam is erőt vett a kacaj. Igen. Ez lesz a legeredetibb álarc.

— Semmi áron se vesszük le az álarcot, szóltak a pajtásaim utközben. Fogadjuk szavunkra ezt!

— Szavunkra! Szavunkra!

III.

Kétségbevonhatatlanul az enyém volt a legeredetibb álarc. Mögöttem egész sereg ember járt, megforgatott, lökdösött, ráncigált — és

amikor megkínzottan, dühösen fordultam az üldözőimhez — féktelen kacaj következett. Akármerre jártam-keltem, a kacaj dörgő felhője vett körül és megfojtott; velem jött és nem tudtam kiragadni magam az örült vidámságnak a gyűrűjéből. Percokra engem is magával ragadt, kiabáltam, énekeltem, táncoltam és az egész világ részeg módjára forgott velem. Pedig milyen messzire volt tőlem ez a világ! És milyen elhagyatott voltam ez álarc mögött!

Végre békében hagytak. Dühösen és ijedten, haraggal és gyöngédséggel néztem „rá” és szóltam!

— En vagyok.

Sűrű szempilla emelkedett fel lassan és csudálkozva. Egész kényéjét a fekete sugaraknak lövellte rám — és egy kacaj felelt, csengő, vidám, a tavaszi naphoz hasonló fényes kacaj.

— Igen, én vagyok! Én vagyok! ismételttem és mosolyogtam. Miért nem jött el ma?

De ő kacagott, hogy majd megfult tőle.

— Ugy megvagyok kizozva! A szívem gyötrellemmel van tele! szóltam, könyörögtem, választ kérve.

De ő nevetett. Szemének fekete fénye ki-aludt és mint fényesebben tört fel a kacaj. Nap volt ez is, de égető, könyörtelen, szuró nap.

— Mi lelte?

— Maga az? így szólt és elfojtotta a nevetést. De milyen... furcsa!

A vállam összehúzódott, a fejem lehanyatlott; és annyi kétségbeesés volt a tartásomban! És mialatt a kialvó esti fény mosolyával az arcán nézett a mellettünk elrobogó párok után, így szóltam:

— Szégyeje magát, amiért nevetni tud. Hát nem érzi a furcsa álarcom alatt az élő, szenvedő arcot? Hiszen csak azért tettem fel ezt, hogy őnt láthassam. Engedte, hogy remélem a szerelmét és olyan hamar, oly kegyetlenül megfosztott a reménytől. Miért nem jött el?

Gyorsan, kedves, mosolygó ajkán a válaszal, fordult hozzám — és kegyetlen kacaj tört ki belőle; lihegve, szinte sírva, arcaát elfödve az illatos csipkezebekendővel, csak nehezen tört ki belőle a szó:

— Nézzen... csak — ott hátul a tükörbe... oh... milyen...!

Osszevont szempillákkal, a fájdalomtól összeszorítva a fogamat, jéghideg arccal, amelyből minden csepp vér eltűnt, néztem a tükörbe — s rám nézett onnan egy hülyén nyugodt, rendíthetetlenül közömbös, embertelen arculat. És én... elnevettem magam és még elnem tűnt mosollyal az ajkamon, de a támadó harag felvillanásával s a kétségbeesés örületével szóltam, szinte kiáltottam:

— Magának nem szabad kacagnia!

Amikor aztán elhallgatott, suttogva beszéltem a szerelemről és soha nem beszéltem oly szépen, sohasem szerettem oly nagyon. Beszéltem a várakozás kínjairól, az örült féltékenységek mérges könyeiről, a vágyról s a lelkekről, amely tele van szerelemmel. És láttam, mint sűti le szempilláját, mely árnyát vet az elhalványodott orcájára. Láttam, hogy a halvány fehérre a fakadó tűz piros visszfényt vetett és láttam, hogyan hajlik hozzám akaratlanul az egész hajlékony termet. Az éj Istennőjének volt öltözve és rejtélyesen bele burkolva a fekete

(Kormány és ellenzék.)

Várady Károly: Szóvá teszi ezután azt a hírlapi közleményt, mely szerint Ferenc Ferdinánd trónörökös elutasításakor a néppárt kivont a pályaudvarra. (Zajos ellenmondás a néppárton.) Ha nem úgy van, akkor a közlemény sem felel meg a valóságnak. Szóba hozza a szabadelvűpárt belső ügyeit is. Ebben nem tud pozitívet mondani, de állítja, hogy ott nincs minden rendben. Foglalkozik a horvát zavargásokkal és a kormány részéről erőlyes intézkedéseket követel. Azt mondja, hogy erős kézre van szükség.

Kubik Béla: Olyan nincs. Csak bécsi kéz!

Várady Károly: A mostani parlamenti helyzet oka a katonai javaslatokban rejlik. Ezek ellen pedig a függetlenségi párt lankadatlanul fog küzdeni, hiába rendel a kormány bizalmi nyilatkozatokat, hiába hirdeti a passzív rezisztenciát: az ellenzék nem rettent vissza sem a tél fagyja, sem a nyár heve hazafias küzdelmének folytatásától. Természetesen semmilyen más sürgős javaslat letárgyalását nem akadályozná meg, a mint ezt erről az oldalról többször hangsúlyozták. Ne erőltesse tehát a kormány ezeket a javaslatokat, a melyekből senkinek haszna nincs, csak kára. Ezek után a kvóta-bizottság kiküldéséről beszél. Elítéli a kvóta-bizottság eddigi működését. Majd rátér a külügyekre. Itt azonban, mielőtt folytatná beszédét, a Ház megszámolását kéri, mert negyvenen sincsenek itten.

Apponyi elnök: (Megszámláltatja a képviselőket.) Negyvenen vagyunk! Tessék folytatni!

(A kvóta emelése.)

Várady Károly: A diplomáciánál sem érvényesül államiségünk. Sajnálja, hogy a honvédkormány nincs jelen.

Gabányi Miklós: Ha itt volna, rendetlenség volna!

Várady Károly: Meg szeretne volna kérdezni tőle, mi van az ígéreteivel; az új katonai büntetőtörvénykönyvvel, a magyar tisztek áthelyezésével? Azt hiszi, szappanbuborékok voltak ezek az ígéretek. Nincs remény, hogy teljesüljenek. Ily körülmények közt igazán nincs értelme, hogy oly magas kvótát fizessünk a közös kiadásokhoz. Kérde végezetül az ex-lexes kormányt, mit szándékozik tenni? Szükségesnek tartaná, hogy felolvassa a királyi hitlevelet és ezt ő felsége szíves figyelmébe ajánlja. A kormány cinizmusa megdöbbentő, melylyel a törvénytelen kormányzást viszi.

Kubik Béla: Mit szól hozzá miniszterelnök ur?

csipke kódébe, ragyogva a sok gyémánt csilagtól, szép volt, mint a messze gyermekkor elfeledett álma. Beszéltem, — köny szökött a szemembe és örömtelten vert a szívem. Aztán végre-végre megláttam, mint nyílik kedves, szánalmas mosolyra az ajka; a szempillája megremegve lassan emelkedett; félénken, végzetlenül bizalommal fordította felém a fejcskáját és . . .

Ilyen kacajt nem hallottam még soha.

— Nem, nem tehetek róla, nyögte; hátra vetette a fejét és újra kitört belőle a harsány kacaj.

Oh, hacsak egy pillanatra adtak volna emberi arcot! Az ajkamba haraptam, köny pergett végig az orcámon és a hülye álarc, amelyen minden a helyén volt; az orr, a szem, a száj, maga elé meredt a rendíthetetlen s a hülyeségében rettenetes közömbösséggel. És amikor eltört a tarka lábaimmal, még sokáig hallottam a harsány kacajt, mintha óriás magasságból ezüst vizsugarak hullnának alá és vidám csengéssel törnének meg a kemény sziklán.

IV.

Elszörtan mentünk hazafelé az egész álmos utcán végig és megzavartuk friss, izgatott beszédünkkel az éj csendjét. Az egyik barátom szólt:

— Óriási hatást értél el. Még sohasem hallottam ily kacajt . . . No, mit csinálsz? Mért téped el az álarcodat? Fluk, ez megbolondult! Nézzétek, összetépi a jelmezét! Sir!

Szell Kálmán miniszterelnök: A törvény értelmében.

Várady Károly hivatkozik Horánszky Nándorra, a ki fényesen bebizonyította, hogy a kvótát nem emelhetjük. Hosszasan olvasgat idevágó tanulmányokat és kijelenti végül, hogy nem fogadja el a kvóta-bizottság megválasztására vonatkozó határozati javaslatot.

Elnök az ülést felfüggeszti.

(Hadsereg és kvóta.)

Okolicsányi László szólott szünet után: A magyar állam szuverenitásában meg van csontkítva, mert a hadsereg felett nem rendelkezhetik, szorosan összefügg ez a kvótával, mert a míg egyrészt jogainkat nem kapjuk meg, másrészt anyagi terheinket emelik. Kárhóztatja a kormányt azért, mert a katonai kérdéseket a Ház elé hozta, ez okozta a mai helyzetet; nem pedig az ellenzék, mint azt a miniszterelnök a tisztviselők deputációjának mondta. Ami a passzív rezisztenciát illeti, arra van egy nagy, hatalmas példánk, az 1848. után bekövetkezett idők, amikor a nemzet passzív rezisztenciája hatalmas fegyver volt, mert evvel szerezte vissza majdnem összes 48-as jogait. A hadseregről szól ezután és nagyon sajnálja, hogy a magyarság nincs nagyobb számmal képviselve a hadseregben.

Gabányi Miklós: Ne beszélj, látod a kormány leköszönt! Nincs itt egy se, legalább a kötelességét teljesítette. (Derűtség.)

Okolicsányi: A magyar hadseregben a magyar tiszteknek ki kellene szorítani az idegen elemet.

Dániel Gábor foglalja el az elnöki helyet. Okolicsányi ülés végéig beszélt a kvótajavaslat ellen.

A vitát holnap folytatják.

Horvátok a király előtt.

(Tiltakozás az osztrák katonák ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Zágráb, május 19.

Néhány nap mulva egy óriási küldöttség utazik Zágrábról Bécsbe. A küldöttség tagjai a horvát társadalom előkelőségei lesznek az ország minden részéből. A királyhoz akarnak menni audienciára, hogy feltárják előtte a helyzetet s tolmácsolják előtte a horvát nép panaszait és kívánságait. Zágrábban biztosra veszik, hogy a király a küldöttséget nem fogja fogadni, ők mindazonáltal elmennek Bécsbe a tüntetés kedvéért. Azon esetben, ha a király nem fogadná őket, az osztrák délszláv képviselőket fogják felkérni arra, hogy menjenek ők a király elébe s panaszolják el a horvát nép sérelmeit.

Budapest, május 19.

Ludvigh Gyula, a Magyar Államvasutak elnökgazgatója így nyilatkozott a horvát zavargásról:

— Mi a horvátoknak megadtuk már a legmesszebbmenő engedelményeket. A Magyar Államvasutak hivatalos nyelve a magyar és míg én e testület élén állok, a rendelkezéseimre álló eszközökkel érvényt is szerzek e téren a magyar nyelv jogának. Lehetetlen kívánság, hogy a magyarok tanuljanak meg horvátul, ne pedig a horvátok magyarul. Miért? Ez már sok volna. Azt pedig mondhatom, nem áll, hogy a Magyar Államvasutak tisztviselői kihívólag viselkednének a horvátokkal szemben. En is ismerem a viszonyokat és mondhatom, hogy a horvátok gyűlölik és gyalázzák a Magyar Államvasutak intézményét és tisztikarát. További engedékenység a magyar állam gyöngeségének dokumentálása volna Horvátországgal szemben. A Magyar Államvasutak tisztviselői horvátokká nem lesznek, a tisztviselői kar ezután is korrektül fog eljárni és megteszi kötelességét.

Triest, május 19.

Tegnap délelőtt a Szokol szláv tornaegylet helyiségeiben tiltakozó népgyűlés volt, mely-

ben a triesti és környékbéli szlávok vettek részt vagy kétezeren. A gyűlés a horvátországi zavargásokkal foglalkozott. Elfogadták dr. Rybár határozati javaslatát, amely szerint a gyűlés tiltakozik az ellen, hogy az osztrák kormány támogatja a magyar kormányt horvátellenes törekvéseikben. Tiltakoznak az ellen is, hogy a zavargások területére osztrák katonaságot küldenek, valamint hogy budapesti detektívek járnak Laibachban és Triestben.

Eszék, május 19.

A bródi pályaudvari zavargás ügyében további öt embert letartóztattak, köztük Cavcic vendéglőst. Mind a 23 letartóztatottat ma átadták a pozsegi államügyészségnek.

Eszék, május 19.

A mohácsi csendőrszárnyparancsnokság Jénőfalván az eszéki Dunahid tulsó oldalán és Dolnji-Miholjással szemben a Dráva tulsó partján határ-expozitúrákat állított fel.

Zágráb, május 19.

Tegnap este 9 óra után egy paraszt az államvasutak itteni üzletvezetője új palotájának állványaira felmászott és eltávolította az ott levő magyar felirat betűit. Miután leszállt, a csendőrség elfogta őt. Mindenekelőtt kényszerítették, hogy a betűket visszategye a helyökre, azután fogságba vetették.

Gracsinában tegnap tüntető parasztok és csendőrök között összeütközés történt, melynek folyamán a csendőrök fegyverüket használták és 2 parasztot megsebesítettek. Midőn a parasztok még mindig ellenszegültek, dsidásokat rekviráltak, mire helyreállott a nyugalom.

Fiume, május 19.

Ma Buccariba érkezett Milanovic ugolini törvényszéki elnök, de megjelenésekor már csendes volt minden. Draga községben a tömeg még mindig nagyon izgatott.

Fiume, május 19.

Martinzecki községben ma zavargások voltak. A tömeg elégette a bán arcképét. Cirkvenciában letépték a magyar feliratu táblákat és bevették a posta ablakait.

Fiume, május 19.

A tegnapi zenggi zavargás ma ismét folytatódott. A tömeg letépte a magyar táblákat és bevette a magyar-horvát tengerhajózási társaság épületének és a postának az ablakait. A zavargás akkor tört ki, mikor egy zenekar éppen valami hazafias horvát dalt játszott. A rend helyreállítására egy század katonaság érkezett. Két rendőr megsebesült.

TÁVIRATOK.

Az új bolgár kormány.

Szofia, május 19. A bolgár távirati ügynökség jelentése: Az új kormányt a következőleg alakították meg: elnökség és külügy Petrov tartalékos tábornok; belügy Petkov D.; igazságügy dr. Ghenadiev; közoktatás Sismanov tanár; pénzügy Manusev, a mezőgazdasági pénztárak igazgatója; hadügy Savov ezredes; közmunka és ideiglenes kereskedelem Popov B. K.

Kanada és Nagybritannia.

Ottawa, május 19. A kanadal alsóházban Filding pénzügyminiszter egy hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy nem történt újabb iratváltás a birodalmi kormányval Németországnak azon kedvezményes elbánással szemben való eljárása ügyében, amelyben Kanada Nagybritanniát részesíti.

Chamberlain beszéde.

Johannesburg, május 19. Milner lord fő-kormánybiztos egy kérdésre azt válaszolta, hogy az ő véleménye szerint Chamberlain beszéde Dél-Afrikában igen kedvezően hatott a hangulatra a kedvezményes elbánást illetőleg.

Politikai érdekességek.

(Apponyi ügye a képviselőházban. — Várady Károly beszéde. — Ugron és Holló interpellálni fognak. — Harc a jegyzői székért.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 19.

A képviselőház mai ülésén Várady Károly mégis csak szóvá tette Apponyi Albert gróf ismeretes ügyét. Ez azonban nem ment némi ravaszág nélkül. Várady a kvótabizottsághoz iratkozott fel szónoknak s ebbe a beszédben volt kénytelen belekeverni a házelnökről való mondókáját, mert Apponyi ebben a tárgyban napirend előtti felszólalást nem engedett meg.

Elég az hozzá, a taktika sikerült. Apponyi minduntalan tiltakozott ugyan, hogy a tárgyat érintsék, de Várady tartotta magát, a míg lehetett és feltette kérdéseit Apponyihoz. A kiereszkolt felszólalás nagy zajban és izgatottságban ért véget.

Holnap azonban érdekes dolgok várhatók: Ugron Gábor és Holló Lajos interpellálni fognak az Apponyi-ügyben. Lesz tehát egyszerre két interpelláció. Apponyi igyekezett ugyan mindkettőjüket leoeszlni erről a szándékukról, de nem sikerült. Ugron és Holló már elő is jegyezték az interpellációkat holnapra.

Amint erről Apponyi értesült, rögtön átadta Dániel Gábornak az elnöki széket, lesietett Ugronhoz és Hollóhoz s újból igyekezett őket kapacitálni, de minden eredmény nélkül. Fél óra hosszáig tárgyalt velük, a két ellenzéki képviselő azonban semmi szín alatt nem volt hajlandó elállani szándékától. Hírlik, hogy az interpellációkra Széll Kálmán miniszterelnök azonnal válaszolni fog. Apponyi az ülés alatt e tárgyban a miniszterelnökkel hosszasan értekezett.

Várady Károly mai felszólalásának Apponyira vonatkozó részét a következőkben ismertetjük:

Várady Károly: Mielőtt előhozakodnék érveivel a kvóta bizottság ellen, ki kell térnie egyes függő kérdésekre. Szóvá teszi a legutóbbi udvari bálon történeteket, amelyek elintézéséről eddig semmit sem tudott meg. A nemzetet magasabbra helyezi, mint a fejedelmet, a képviselőház elnöke pedig a nemzetet képviseli. Osszekülönbözés történt a király és a Ház elnöke között. Tudni akarja, miképp intézték el azt a vasárnapi kihallgatáson?

Apponyi elnök: Ez a tárgy nincs napirenden. A kvótával sincs összefüggésben. Tehát e keretben nem adja meg a szélásjogot. (Helyeslés jobbról.)

Széll Kálmán: Nem tartozik a kvótához.

Várady Károly: Igenis tartozik.

Apponyi elnök: Azt hiszem az elnöki figyelmeltetésem elég arra, hogy a képviselő ur ne érintse e tárgyat. (Zajos helyeslés jobbról.)

Várady Károly: A tuloldal nincs hivatva arra, hogy meghatározza, miről beszéljek.

Apponyi elnök: Egy oldal sem határozhatja meg senkinek, miről beszéljen, pusztán az elnök.

Várady Károly: Az elnöki figyelmeltetés előtt bajlok csak meg. Más engem nem figyelmeltethet.

Apponyi elnök: Hanc veniam non damus, nec petimus vicissimus. (Ezt az engedelmet nem is adjuk meg, nem is kérjük.)

Várady Károly: A tárgyat csak annyiban érinti még, hogy az elnök adjon felvilágosítást az ügy elintézéséről.

Ugron Gábor: A királylyal nem lehet trafikálni a parlament tudta nélkül. (Zajos ellenmondás a jobboldalon.) Ebben Váradyknak igaz van.

Széll Kálmán miniszterelnök: Szó sincs erről!

Hadik János gróf: Ugyan ki trafikál? (Hosszas zaj.)

Ugron Gábor: Véget kell már vetni az intrikáknak.

Várady Károly: Az elnök ismételt intésére nem folytatja a dolgot, de elvárja, hogy felvilágosítást fog adni Apponyi erről az ügyről.

Itt aztán áttért Várady felszólalásának tulajdonképeni tárgyára, a kvóta-bizottságra.

Holnap egyébként, mint hire jár, befejezik a kvóta-bizottság felett megindult vitát, melynek utolsó szónoka Rátkay László lesz. Azután folytatják a miniszterelnök jelentése felett félbeszakadt tárgyalást.

Alig mult el az Apponyi-ügy, máris egy másik személyi természetű incidens támadt. Lázár Árpád halálával megürült az egyik jegyzői állás, melyre a volt nemzeti párt, mint irtuk, Hammersberg Lászlót jelöli, mint akinek, szerintök, ehhez elsőbbségi joga van. Másfél év előtt ugyanis, mikor az egyik kormányparti jegyzői állás betöltetett, Apponyi mint házelnök Hammersberget óhajtott, ellenben Széll miniszterelnök ezt az állást Szóts Pálnak ígérte oda. Szóts meg is választott, s Széll Kálmán állítólag kinyilatkoztatta volna, hogy az első üresedésnél maga is Hammersberget fogja pártolni.

Az eset most dűlőre jutott, de a régi szabadelvűek; akiket bántott az, hogy a volt nemzeti pártiak az újabb időben többször tartottak maguk között külön értekezleteket, Hertelendy Lászlót, a gróf Csáky Albin vejét jelölték jegyzőnek.

Ebből ma izgatott surlódások támadtak, melyek azonban nem azért fontosak, mintha azokból bonyodalmak támadhatnának, hanem azért, mert komoly figyelmeztetést tartalmaznak a volt nemzeti párti árnyalatra nézve, hogyha a szabadelvű párt keretében érvényesülni akarnak, akkor eddigi szeperatiztikus modorukkal föl kell hagyniok.

Érdekes, hogy a függetlenségi párt liberális elemei mind megegyeztek, hogy Hertelendyre fognak szavazni. Ha tehát a két jegyzői jelölt felett szavazásra kerülne a dolog, akkor Hertelendynek óriási majoritása lenne. Valószínű azonban, hogy Széll Kálmán ezeket az ellentéteket is igyekezni fog elsimitani, ha ugyan sikerül neki.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* Leányok a színpadon. Az aradi polgári leányiskola növendékei a lapunkban már említett jótékonycélu előadást f. hó 24-én és 25-én, vasárnap és hétfőn tartják meg a nyári színházban. Az első nap bevétele az intézet segélyalapjának gyarapítására, a második napé a róm. kath. templom felszerelésére fordítatik, a már engedélyezett iskolai gyűjtés helyett. A próbák Polgár Sándor vezetése alatt erősen folynak. A teljes műsort csütörtöki számunkban közöljük.

* Botrány a színházban. Nagyváradról írják: A „Bob-láz” nagyon magasra hágott már a Szigligeti színházban és komoly veszedelemmel fenyeget arra az időre is, mikor a népszerű operett teljesen kikopik a repertoárról. Tegnap este annyira elfajult már az éretlen pártoskodó tüntetés, hogy egy-két ostoba suhanc a karzaton fűtyülni merészkedett. Az intelligens közönség felháborodva tiltakozott a brutális izléstelenség ellen s a sipok nem szólaltak meg többé. Kérdés azonban, hogy mi fog történni a jövőben? Annyi bizonyos, hogy Nagyváradon Bob herceg alaposan felforgatta a rendes színházi estétet.

* Jókai operette. Bécsi lapok írják, hogy a bécsi Karl-Theater igazgatója egy új, három felvonásos operettet fogadott el előadásra. Címe *A mameluk*, szövegét Buchbinder Bernát közreműködésével Jókai Mór írta, a zenéje pedig Schytte Lajostól való. Az új operette az őszszel kerül színre. A Cigánybáró óta ez a második librettója Jókainak.

A tőzsde és egy buttyini kereskedő

(Egy cikk a sajtópör után.)

Arad, május 19.

A tőzsdének ellenségei között a legnevezetesebbek egyike Fischer M. Adolf Arad-megyei buttyini kereskedő. Onnét került e nevezetességre, hogy két cikkeért, a melyben a tőzsdét és tőzsdebírósgot megtámadta, a tőzsdebírósg sajtópört indított ellene s e sajtópörben a nagyvárad esküdtszék fölmentette.

E diadal után Fischer M. Adolf folytatja a harcot a börze ellen. Az agráriusok lapjában, a *Hazánk*-ban ma cikksorozatot kezd meg a tőzsdéről és tőzsdejátékról, a melyet a nevezett újság többek között azzal a megjegyzéssel közöl, hogy „fejtegetései a gyakorlati élet tapasztalataiból sarjadzottak.”

Az első cikkben Fischer M. Adolf a többek között a következőképen szól a börzéről:

A modern szerencsejátékok között legkapósabb a tőzsdejáték, oda nem kell pénz, se jóállás, se váltó, se becsületesség; oda özönlik ma a világ balekgárdája, ott vérzenek el a szerencsétlen áldozatok, ott pusztul el a nemzeti vagyon nagyobb része, ott ordítanak a haldokló vértanúk „Ave Caesar, morituri te salutant.”

A tőzsde maga igen hasznos intézmény, a mozgó tőkének göcpontja, a világkereskedelem közvetítője és addig, amíg legitim üzletről van szó, addig melegen pártoljuk, de a szerencsejátékokat perhorreszkáljuk, élet-halálharcot folytatunk, minden törvényes eszközzel küzdünk ellene, mert nagyobb erkölcsi és anyagi pusztulást visz véghez, mint egy nagy háború, nemzeteket és nemzedékeket elsöpör, családokat koldussá tesz és megöli a becsületes gondolkozást.

Halomszámra fekszenek előttem a könyvek, melyeket a világ nemzetgazdászai a tőzsdejáték ellen irtak és a ki elfogulatlanul bírálja meg e művek tartalmát, meggyőződhetik, hogy azokban felekezeti vagy egyéni ellenszenvről szó sincs, hanem van bennük tárgyilagos, igazságos bírálat és megdöntötlen faktum.

A földmívelés adja az anyatejet a kereskedelemnek és iparnak. Minél erősebb a földmívelő osztály, minél jobban gyarapszik a mezőgazda, annál jobban táplálkozik a kereskedő és iparos. Egymásra vannak utalva, tehát egymást támogatniok kell, egyesülni kell a küzdelemben a haza és a magunk jóvoltáért és a mi a földolog, a felekezetest és személyi érdeket érinteni nem szabad. Eppen emiatt a kereskedő osztály hazafiúi szent kötelességet teljesít, ha azok táborába megy harcolni, ahol becsületes önzetlen emberek egy magasztos eszméért küzdenek.

Ugy Németország, mint Ausztria az örült játékszenvedélyt megfékezték és Magyarország se késhet már soká; mert az államhatalom csak nem tűri tovább, hogy egy övdas intézmény mesterséges áramlatai az emberiség javarészét koldusbotra vigyék, vagy hogy lel-

ketlen hazardeurök természetellenes manőverek által, a véres verejtékekkel szerzett vagyont elnyeljük és annyi családot szerencsétlenné te- gyünk?

Majd azt mondja a cikk végén Fischer, hogy a tőzdejátéknál a *vidéki balekek* fizetik a rengeteg költséget, a mit fuffanggal és rou- tinnal a fővárosi bizományosok besopernek, kik napról napra vagyont szereznek és hata- lommá válnak, holott a nagy ország elbukik.

Rákóczi-ünnep Aradon.

(Az irodalmi szakosztály megalma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 19.

A *Rákóczi kultusz*, amelynek ez évben az egész ország hazafias lakossága meghódol, méltóképp fog kifejezésre jutni azon az ünnepen, a melyet annak tiszteletére Aradon, a *Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztálya* rendez. Magas színvonalon álló, hazafias, művészi és szemnek tetsző részekben gazdag ünnep lesz ez, amely hivatalosan tanúságot tenni arról, hogy Arad a vértanúk kegyeleme mellett megbecsüli a Rákóczi szabadságharcának emlékét is.

Az ünnepély részleteit ma este állapította meg az egyesület irodalmi szakosztálya, *Edvi-tilés* László elnöklésével tartott ülésén. Az ünnepélyt *junius 13-án, szombaton este, a nyári színházban* tartják; jövedelme a Kölcsey-egyesület irodalmi céljait illeti, részben pedig a *Rákóczi szobor* alapját gyarapítják azzal. Műsoráról most még csak általánosságokban lehet szólni. Kiemelkedő pontja egy *országos nevű irodalmi szemlének*, s e mellett a magyar közélet nagy emberének *alkalmi beszéde* lesz, a mely mellett a Rákóczi-korszak egy másik, az utóbbi időkben nagy dicsőségre jutott írója tart *felolvasást* a kuruc időkbeli vett tárgy felől. E mellett *ének- és zeneszámok* lesznek, de mind a kuruc zsánerben. Impozáns lesz az ünnepet megnyitó hatalmas *ének- és zenekari szám*; a továbbiak során a kuruc idők hangszere, a *tárogató* is a műsorra kerül. Tervbe van véve *ének-szólo*, kuruc-nótával, lesz egy *hölgynek* szavalata; végül egy-egy karének és összzene- szám. Mindezeket felül hatásos, festői *tablók* fognak rendeztetni: *Képek a kuruc világból*. A tablók terveinek kidolgozása még folyamatban van, de máris oly szép eszmék kerültek erre nézve felszínre, amelyek nagy hatást ígérnek e számoknak.

Az irodalmi szakosztály a rendezés munkáját már megkezdte; a közel napokban meg fog történni a helyi közreműködők fölkérése, az ének- és zenekarok összeállítására, s azt követően a próbák. Az irodalmi szakosztály a maga lelkesedése mellett azzal a reménnyel fog a rendezésbe, hogy a midőn ily magaslatos, nagyfontosságú, ugyszólván Arad város tekintélyét érintő ügyről van szó, senki azok közül, a kikre szükség van, a közreműködést megtagadni nem fogja, s a közönség támogatására feltétlenül számíthat. A szakosztály különben már legközelebb az illetékes tényezők bevonásával kiegészíti magát, illetve *rendező bizottságot* alakít az ünnep előkészítésével járó s előreláthatóan sok fáradságot igénylő teendőik intézésére.

SPORT.

+ **Aradi tornaszek Budapesten.** A *Budapesti Tornaegylet* minden év áldozócsütörtökén országos jellegű tornaünnepélyt rendez. Ezen ünnepély megtartása a B. B. T. E. által fennállása 25-ik évfordulója alkalmából alapított vándordíjhoz fűződik, a mennyiben ez a vándordíj minden év áldozó csütörtökén rendezendő országos jellegű tornaünnepélyen kerül

döntésre. Az ünnepélyre vonatkozólag így ír- nak a szaklapok: „A székesfővárosi társegy- letek mindenkör szép számmal, a vidékiek azonban eddig nem vettek részt a budai ün- nepélyen. Minden esztendőben sajnálattal vet- tük ezt az elmaradást. Az ünnepély ebbeli hiá- nyát az idén azonban megszüntette a vidék egyik igen agilis régi és kitűnő tornaegylete: az *aradi*“. Az aradiak résztvesznek: a torná- zásban, atletikai versenyekben és a mintacsá- pat versenytornázásban is. Az *Aradi Torna- egyesület* a következő 18 taggal vesz részt az ünnepélyben: Steinitzer Pál dr., Nagy Sándor, Fényes Iván dr., Szántó Mihály, Alt János, Wieser Aladár, Törökfalvy Dezső, Steinitzer Imre, Sándor Zsigmond, Giller Róbert, Basel Ottokár, Gaál Dezső, Borlódán György, Soly- mos Ferenc, Petkovits M. Béla, Petrisin Gyula, Biszterszky Kázmér és Hoffmann János. A csa- pat holnap este 6 órakor tartja főpróbáját a lyceumi tornacsarnokban s este fél 10 órakor indul Budapestre. Tornászaink május 21-én este indulnak vissza Budapestre s 22-én reg- gel érkeznek haza Aradra.

Párbaj egy bíró szobájából.

(Ügyvéd és albíró afférje.)

Arad, május 19.

Az alább elmondott érdekes eset Budape- sten történt a legutóbbi szombaton és a reá kö- vetkező napokon.

A IV. kerületi járásbírósg előtt egy cipész *Spicher* Ernő dr. ügyvédet egy pár el nem fo- gadott cipő erejéig beperelte s ezt a cipő ügyet *Latzkó* Antal dr. albíró szombaton tárgyalta. Az alperes kifogásaiban előadta, hogy a cipőt édesanyja rendelte az ő nővére számára és azért nem fogadták el, mert az nem felelt meg a rendeléskor tett kikötéseknek. Minthogy a felperes ezt tagadta, a bíró kihirdette hatá- rozatát:

— Utasítom alperest, hogy anyját eskü alatt való kihallgatás céljából fél óra alatt állítsa elő.

Az ügyvéd erre így felelt:

— Tekintetes királyi járásbírósg, édes- anyámat egy félóra alatt elő nem állíthatom.

— Miért?

Az ügyvéd vállat vont:

— Mert elutazott.

Latzkó bíró nem válaszolt, hanem a jegy- zőkönyv megírásához kezdett, előbb azonban, mint *Spicher* dr. észrevette, egy idéző-lapot töltött ki és azt a másik szobában azzal az utasi- tással adta át a szolgának, hogy a tanut, ha odahaza van, hozza magával. Az ügyvéd egy ideig várt, azután haza sietett; édesanyját pe- dig ezalatt a szolgálta csakugyan „előállította“, mivelhogy nem volt elutazva. A bíró ki is hall- gatta s amikor az urnó eltávozott, a bírói szoba közönsége, peresfelek és ügyvédek előtt így jel- lemezte az esetet:

— Látják, hogy milyen szemtelenül hazu- dott az ügyvéd!

A bírónak e kijelentését tudtára adták dr. *Spicher*nek, aki ezért még aznap provokáltatta *Latzkó* bíró. A bíró is megnevezte a segédeit, ezek összeültek és rövid tanácskozás után kard- párbajt állapítottak meg. Ez a párbaj ma végbe is ment és minthogy *Latzkó* Antal bíró hatal- mas szál ember és a jogi könyvek mellett a kardot is egész életében szorgalmasan forgatta, dr. *Spicher* alperesnek levágta az orrát.

Az eset több szempontból érdekes. Orvosi szempontból is, mert hogy a leesett orr-részt ismét odavarrhassák: dr. *Spicher*nek a karjából vágta ki egy darabkát. Voltaképpen hát két sebet kapott, ami ilyenformában csakugyan ritka a párbajok annáleseiben. Érdekesebb azon- ban abból a szempontból, hogy az eset révén alkalmunk van megítélni: milyen eredménye-

ket ér el a párbajellenes mozgalom s az a te- vékenységgel milyen fordított arányban áll.

Különbén még folytatása is lesz a dolog- nak, mert dr. *Spicher* az esetet bejelentette az ügyvédi kamarának, valamint a bíró fölöttes hatóságának is, harmadszor pedig: hivatalos hatalommal való visszaélés címén büntetőfőljelentést tett a bíró ellen.

A király a Vérmezőn.

(Szemle a katonaság fölött.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 19.

A Vérmezőn ma délelőtt a király diszszem- lét tartott a budapesti helyőrség fölött. Boron- gós, hűvös idő volt reggel s minden percben attól félték az emberek, hogy megered az eső. Ez azonban nem következett be s a parádé minden baj nélkül, a rendes program szerint folyt le.

A közönség, bár későn tudta meg, hogy szemle lesz, óriási tömegekben vonult már kora reggel át Budára, s ellepte a Vérmező környé- két, meg a várkastélyt. A rendőrség részéről *Palágyi* főfelügyelő, *Schmidt* Ede, *Benicsky* Ta- más és *Gersich* felügyelők kellő számú lovas és gyalogrendőrrel már fél 8 órakor megjelentek, s elzárták a mezőt. A ténparancsnokság a sa- letromraktár előtt tribünt állíttatott föl, a hova csak belépő jeggyel lehetett bejutni.

A csapatok fél 8 óra tájban kezdtek sora- kozni a kijelölt helyekre, teljes diszben. A ka- tonaság külön elzárt területén *Monteklotic* szá- zados rendelkezett. Már 8 órakor az egész helyőrség sorakozva volt. A tribünön megjelent *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter s *Gromon* Dezső honvédelmi államtitkár is. A katonaság négy oszlopban foglalt állást, a mely *Lobkowitz* Rudolf herceg hadtestparancsnok ve- zénylete alatt állt.

Az első oszlopban voltak sorakozva: lovag *Czibulka* altábornagy parancsnoksága alatt a kombinált brigád, *Ludmann* vezérőrnagygyal a Ludovika Akadémia növendékei, a közös had- seregbeli növendékek, s az első honvédegyalog- ezred, *Schreiber* vezérőrnagygyal élükön a 44-ik, 69-ik ezredek, a 24-ik vadászszázalóalj, s a 7-ik utász zászlóalj. A második oszlopban sorakoz- tak *Lethner* vezérőrnagy élén a 28-ik, s 68-ik ezredek, lovag *Minarelli-Fitzgerald* vezérőrnagy- gyal a 82-ik s 86-ik ezredek, két zászlóalj vár- tüzér s az egészségügyi csapatok. A harmadik oszlopot *Schneller* vezérőrnagy vezérlete alatt a 10. 11. 12. hadosztály tüzérség s a 4-ik had- testtüzérezred alkotta. A negyedik oszlopban sorakoztak gróf *Attems* altábornagy vezérlete alatt a 86-os huszárok, a szekeresz önkéntesek s a 4-ik vonatosztály 12 kocsiival. A szemléből ezuttal elmaradt az első honvédegyalogezred, mert a lovak zárlat alatt vannak, s a 3-ik bos- nyákelezred, a mely jelenleg az örkényi táborban van lövőgyakorlaton.

Háromnegyed 9 órakor jelezte az ezredkür- tős a hadtestparancsnok érkezését. A herceg kíséretével az őrháznál fogadta *Czibulka* altá- bornagy jelentését s egyben átvette a helyőrség parancsnokságát.

Pár perccel később kürtjel tudatta *Augusta* főhercegnő jövetelét, aki nyitott udvari hintón érkezett *Setáray* grófné kíséretében. A hintó kis ülésén *József Ferenc* főherceg, *József Agost* főherceg legidősebb gyermeke foglalt helyet. A katonaság tisztelgése után a fogat a bejáratól nem messze állt meg, ahol a szolgálatban nem levő tisztek is óriási számban gyűltek össze.

Pár perccel kilenc óra előtt a kürtös há- romszoros trombitaszóval jelezte a felség érke- zését. A király sötét pej, hókafejű ménjén ült,

mögötte lovagolt *József Agost* főherceg honvéd huszárőrnagy egyenruhában, *Paar Ede* és *Bolfras* főhadsegédek, a vezérkar, tábornoki kar, a testőrség lovas csapata s a katonatisztek beláthatlan sokasága. A mint a király a főhercegnőt üdvözölte, eléje lovagolt a hadtestparancsnok, megtette jelentését, mire a *Gotterhalte* hangjai közt megkezdődött a szemle.

A király a főhercegekkel s a főhercegnővel s a kísérettel végig lovagolt az oszlopok előtt, ami mintegy 20 percet tartott, azután a csapatok elé vonult, miközben az ezernyi tömeg lelkesen megéljenzte. O felsége katonás tisztelgéssel fogadta az éljenzést. Erre megkezdődött a diszponálás.

A király a mező közepére állt kíséretével s megindult a legénység a következő sorrendben. A honvédségi növendékek, a közös kadétkok s az első honvédezred, majd a 44-ik, 69-ik ezred, vadászok és utászok, azután 23, 68-ik, 32-ik ezred, a vartüzérek, 66-ik ezred s az egészségügyi csapat. A 32-ik és 68-ik ezred zenekarai felváltva játszottak a míg a tűzérőség, huszárság s a szekeres csapatok elvonultak. Ezután a király maga köré rendelte a parancsnokokat s megbeszélést tartott, legfelsőbb megelégedésének adva kifejezést. Majd pár percig beszélgetett a főhercegnővel s kíséretével a közönség lelkes éljenzése között a várba lovagolt.

A legénység vig zeneszó mellett vonult az egyes kaszárnyákba, s ma nagyobb ebédet s bort, meg szabad délutánt kapott.

MULATSÁGOK

(—) Az aradi kőműves segéd munkások önképző szakszervelete két zenekar közreműködésével május 31-én, pünkösd első napján a csálai nagyerdőben zártkörű majális rendez. Belépti díj személyenként 80 fill., családjegy 1 kor. 60 fill. A zenét egy jóhírű fuvó és *Albert Péter* teljes zenekara szolgáltatja. Kivonulás 8 órakor a Baross-parkból. Tánc kezdete d. u. 2 órakor vége éjfélkor. A tiszta jövedelem 50%-a az építendő kőműves-otthon alapjává fordítottatik.

(—) Az asztaltársaságok majálisáról irt tudósításunk kiegészítéseképpen közöljük, hogy a mulatságon résztvettek a már említettek kivül a Magyarvárosi-asztaltársaság *Huzó István*, az Erzsébet-asztaltársaság *Institoris János*, az Erzsébetvárosi testvériség-asztaltársaság *Mayer Nándor* és a Testvériség-asztaltársaság *Wandracsek Károly*-elnök vezetése alatt.

Darányi Pécskán,

vagy:

Nem mind miniszter, aki Darányi.

Arad, május 19.

Pécska község tegnapelőtt Aradmegye figyelmének központja lett volna, ha megtörtént volna ott az a nagy esemény, melyet vártak. A nagy esemény miniszter látogatás volt (illetve: lett volna), a látogató pedig *Darányi Ignác*, Magyarország földmivelésügyi minisztere. Arad számára sem kis dolog ilyen magas személyiség vizitelése, Pécskán pedig valóságos történelmi esemény, melynek a község saját Kiliója külön lapot (mint a miniszteri banketten mondanak: arany lapot) szentel.

A nagy eseményt egy távirat jelentette, mely tegnapelőtt érkezett a fősztolgabírói hivatalba, s a következőképen szólt:

Fősztolgabíró vagy helyettese Pécska.

Csálai ügyben délután érkezem titkárommal Darányi.

Senk Ferenc fősztolgabíró nem lévén otthon, a táviratot *Boksa* Széver szolgabíró vette át. A váratlan miniszterlátogatás, mely néhány óra mulva

be fog következni, érthető izgalma: keltett. Senkinek sejtelve sem volt róla, hogy *Darányi* szerencsétlenül fogja Pécskát, s hogy erre éppen most, a politikai zürzavarok tetőpontján ideje jut.

De akármilyen meglepő is volt a hír, annyi bizonyos, hogy a miniszter jön, s a szolgabíró minden intézkedést megtett, hogy a kegyelmes ur meg legyen elégedve. Értesítette a kincstári erdő ispánját, s őt is izgalmas hangulatba hozta. Lehet, hogy így kettősben könnyebb volt az izgalmat elviselni.

Nem akarjuk részletezni a lovas bandérium, a fehér ruhás lányok és az önkéntes tűzoltók készülődését, e helyet elmondjuk mi vitte *Darányit* a látogatásra, illetve a sürgöny feladására.

Ugy történt, hogy a *Milleniumban* (nem abban, amelyik ezer esztendőben csak egyszer esik, hanem a vendéglőben) együtt ült egy vidám társaság, s ebben *Darányi*. A társaság vármegyei tisztviselőkből állott, kik a szokásos fősztolgabírói értekezlet után néhány kedélyes órára gyűltek össze s velük együtt poharazott *Darányi János* — megyei aljegyző. Volt ott szó sok mindenről, egyebek között *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszteréről is, a mikor a nevét említették, *Darányi* (az aljegyző) magára vette. Később meg *Darányi* aljegyzőről beszéltek, s ekkor bizonyára *Darányi* (a miniszter) csuklott. A névseréből az az ötlete támadt *Darányinak*, hogy nevét értékesíteni lehetne egy jó tréfa erejéig. Az ötlet után hamarosan meg volt a haditerv is: valakit megijesztenek azzal, hogy miniszterlátogatáshoz lesz szerencséje. Ugy esett, hogy ez a valaki a pécskai szolgabíró lett. *Darányi* elküldte neki a sürgönyt, melynek hatását már tudjuk.

A hatás érthető izgalom volt, mely bizonyára fokozódott, amint a délutáni vonat érkezésének ideje közeledett. A szolgabíró feketébe öltözködve várta a minisztert, bandériumot és a fehér ruhás leányokat mellőzte, nem tudván, hogy mennyire inkognitóban akar *Darányi* megjelenni. Lehet, hogy *Szapáry Gyula* esete vette arra, hogy mellőzze az ünnepélyességet. *Szapáry*, mint pénzügyminiszter volt az utolsó miniszteri látogatója Pécskának. Nagy ünnepélyességgel fogadták s az lett a célo következménye, hogy elvették Pécskától a jószágigazgatóságot s Aradra hozták. Így hát szigorú csendben, de azért ünnepélyesen várta a szolgabíró a vonatot. Végre berobogott (a miniszteri vonat mindig robog), s a szolgabíró figyelmesen nézett az első osztályú kocsiira, mikor tűnik elő a földmivelésügyi miniszter ősz feje. A vonat megállott s a második osztályú kocsiából kilépett a megyei urak kíséretében — *Darányi János* aljegyző:

— Szervusz, megkaptad a sürgönyömet? — kérdezte, s ez a kérdés mindent megmagyarázott.

A dolog végződhetett volna tragikusan is, de Boksaiban volt annyi izlés, hogy nem haragudott meg, hanem oda hatott, hogy emelje a jóhumoru társaság kedvét. Annyi bizonyos, hogy ha a miniszter megy ki Pécskára, nem mulatnak úgy, mint a hogy mulattak. (—)

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Vidéki nagykereskedők egyesülete. Figyelemreméltó mozgalmat indítottak meg a vidéki fűszer- és gyarmatáru nagykereskedők *Klein Géza* szabadkai nagykereskedő kezdeményezésére. Fontos érdekeik képviselésére országos egyesületet szerveznek, melynek előkészítése végett vasárnap látogatott értekezletet tartottak a szegedi kereskedelmi és iparkamara tanács-termében. Az értekezleten Aradról *Adler Andor*, a Nagy Farkas fűszer nagykereskedő cég tulajdonosa vett részt. Beható vita után és a célok részletes megjelölése mellett egyhangulag kimondotta az értekezlet, hogy megalakítja a vidéki fűszer és gyarmatáru nagykereskedők országos egyesületét, melynek tartalmas működési programja meg fog küldetni az összes szakbeli nagykereskedőknek. Az egyesület programja ki fog terjeszkedni a kartellek kinövéseire,

a fővárosi nagykereskedelem és az ügyvékek szerepére, a fogyasztási és árubeszerzési szövetkezetek, a városi közvetett illetékek kérdésére stb. Tervbe van véve *hiteltudakossá* intézmény és hiteltől védegyelet létesítése, a *hasai ipar* hathatós támogatása, a nagykereskedelem által és mindezen célok szolgálatára és előmozdítására egyesületi *szaklap* kiadása.

A fiók-banket.

(Püspöki-ebéd a Millenium-ban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 19.

Vasárnap délelben, mint irtuk, az installációs püspöki ebéd tulajdonképp két helyen folyt le: az aulában és a Millenium vendéglőben. Azok számára, akiknek a püspöki rezidenciában terített asztalnál nem jutott hely, a Milleniumban adott ebédet az új püspök. *Papp I. Jánost* itt *Csorogár Romulus* teológiai igazgató képviselte, ő nyitotta meg a felkészöntők sorát is.

Természetes, hogy a Milleniumbeli fiók-asztalnál sem folytak különben a dolgok, mint az aulában, sőt miután itt egy magyar ember s egy hatósági személy sem feszélyezte a románok társaságát, még féktelenebb erővel nyilvánult meg az a magyarszeretet, amely a püspöki asztalnál is külsőségekben és felkészöntőkben jelentkezett.

Első nyilvánulása volt ennek a magyarbarátságának s a magyar államiség elismerésének *Csorogár Romulusz* felkészöntője; ő is a „császárt és királyt” éltette, jóllehet az aradi teológia igazgatójának semmi köze sincs az osztrákok császárijához. A *Tribuna Poporalui* közlése szerint a jelen voltak felállva hallgatták végig a tósztot s azután a „néphimnusz” (románul: *imnul poporal*) énekeltek. Kár volt nem hallanunk ezt az éneket. A magyarországi románoknak külön nemzeti himnuszuk nincs és nem is lehet s ki teszi fel az aradi románokról, hogy a *Kölcsey* himnuszát énekeltek legyen? Nincs tehát más feltevés hátra, mint hogy az új püspök bankettjén a magyar királyt a *Gotterhalte*-val éltették. S ez annál valószínűbb, mert román laptársunk rejtelmesen csak „néphimnusz”-ról ír.

A magyarság második megsértése szintén felkészöntő alakjában történt. *Zsivulesku Prokopnak*, az új radnai esperesnek első társadalmi szereplése ugyanis az volt, hogy az ebéd felkészöntő mondott *Pacateanu Trajánra*, a román igazgatók egyik legféltelenebbjére, aki tudvalevőleg szerzője a hirhedt és hatóságilag eikobozott *Cartea de Aur*-nak. Az esperes ur tósztját fényesen karakterizálja az, hogy *Pacateanu-t*, aki különben személyesen résztvevett az ebédén, éppen mint a „*Cartea de Aur*” szerzőjét köszöntötte fel, mint azt a helyi román lap szintén megírja.

Ezen az ebédén természetesen egy magyar szó sem hangzott el, de mert ez tekintve, hogy az asztalnál csupán román ült, sérelemnek nem tekinthető, gondoskodniok kellett más módon a magyarság megsértéséről. Fogtak hát egy falusi esperesecskét s felkészöntötték vele az aranykönyv szerzőjét.

A banketten elhangzott többi felkészöntők sablonosak voltak. *Kosztá* János a kormányt, *Miuleszku Pál* esperes a metropolitát, *Szorb* Geraszim esperes az új püspököt, *Traileszku* János dr. pedig *Roska Oszé dr.-t*, a metropolita kiküldöttjét éltette. *Miuleszku Pál* másodikban *Csorogár Romuluszra*, ez a szinodusi tagokra, *Szekula Széver Zsivuleszku Prokop* radnai esperesre és *Mangra Vazul* vikáriusra üritette poharát. *Halik Aurél* felkészöntőjével a banket öt órakor véget ért.

Itt említjük fel, hogy a román püspök *Gurbán János* buttyinilelkész, *Gurbán Konstantin* atyját, aki egyik legöregebb lelkésze az egyházmegyének, a *vörös sv* viselésének díszével tüntette ki.

HIREK.

Portia herceg balesete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 19.

Portia Lajos gróf aradi honvédhuzsár főhadnagy testvérbátyját, *Portia* Aladár birodalmi herceget a minap spittali kastélyának kertjében súlyos baleset érte. Munkásai a kert fát tisztogatták és *Portia* herceg, aki passzionátus gazda, maga is részt vett a fák nyelésében, de egy ág esett rá, a mely *nyolc méter magasságból a földre sodorta*. A herceg jobb kulcsosontját törte, néhány bordája is megsérült és azonkívül több kisebb zuzódást szenvedett. Ájulva vitték szobájába, ahol azóta súlyos betegen fekszik. Orvosai biznak felgyógyulásában, mert a herceg erős szervezetű ember.

Portia Aladár herceg iránt általános a részvét, de talán különösen nálunk fog súlyos balesete részvétet kelteni. *Portia* herceget magunknak vallhatjuk annál az érzelmenél fogva, amely őt Magyarországhoz fűzi, hol ifjúságát töltötte. *Portia* Aladár ugyanis, mint olvasóink emlékeznek magyar postatiszt volt, míg a spittali nagy uradalom örököse nem lett.

Atyja szolgabíró volt Biharmegyében és véletlenül értesült róla, hogy a *Portia* hercegi család stiriai nagy birtokai örökös nélkül vannak, mert örökös eddig nem akadt. *Portia* szolgabírónak eszébe jutott hercegi eredete és igényt emelt a nagy örökségre. A törvényszék elismerte örökös jogosultságát és behelyezte a spittali uradalomba. Rövid idő múlva bekövetkezett halála után fia, *Portia* Aladár lett a családi birtok ura. Az egykori postatisztból dominiumos főúr lett. Magyar szívet Stájerországba is magával vitte. Magyar gazdaságot tart fenn magyar munkásokkal.

A szerencsétlenül járt herceg igen sűrűn megfordult az utóbbi évek alatt Aradon, mint öccse és *Fábián* László nyug. főispán családjának vendége.

— Az új hadosztályparancsnok Aradon. *Nemes Steinsberg* Móric altábornagy, a nagyváradi 17. hadosztály parancsnoka ma délután az aradi cs. és kir. 33. gyalogezred látogatására Aradra érkezett. Megérkezése után az aradi várba hajtattott, a fővártán *Wachsmann* Vilmos ezredes fogadta. A 33. gyalogezred tisztikara a tiszti kaszinóban mutatkozott be az új hadosztályparancsnoknak.

— Tisza István az obstrukcióról. Nagyváradi-ról sürgönyzik: A biharmegyei szabadelvűpárt ma délután értekezletet tartott, a melyen részt vett *Tisza* István gróf is. Az értekezleten elhatározták, hogy a holnapi megyegyűléshez indítványt fognak benyújtani, melyben javasolják, hogy a vármegye foglaljon állást az obstrukcióval szemben és fejezze ki rosszaságát a függetlenségi párt magatartása fölött. Az indítványt *Hegyesi* Márton fogja betervezni s annak pártolása érdekében *Tisza* István gróf is felszólal. A megyei függetlenségi párt ma szintén értekezletet tartott, a melyen kimondták, hogy az indítványt meg fogják obstruálni. A törvényhatóság gyűlésére a megyének több ellenzéki képviselője készül lerándulni.

— Lónyay grófné a falusi iskolában. *Stefánia* kir. hercegnő férje gróf *Lónyay* Elemér,

valamint báró *Basseli* udvarhölgye és *Saenger* Árpád jószágigazgatója kíséretében tegnap délután egész váratlanul meglátogatta a bodrogzsádányi közös iskolát. A fenséges asszonyt *Kárpáti* Péter tanító tiszteletteljesen üdvözölte s kiemelte, hogy a szép iskolát, amelyet magas látogatásával volt kegyes szerencsétleni, a gróf *Lónyay*-család alapította s azt a szükségletekhez képest istápolja is. A kir. hercegnő, aki igen szép, üde színben és kedélyes hangulatban van, egy óráig időzött az iskolában és nagy érdeklődéssel hallgatta végig a jelen volt egyszázötven tanulóknak a feleletét, szavalását és különösen gyönyörrel hallgatta azoknak két-szólamu énekét s végül a nevét az iskolalátogató könyvbe beírta. A fenséges asszony a látottak felett úgy a tanítónak, valamint a növendékeknek teljes elismerését és megelégedését nyilvánította s megígérte, hogy mivel ő a magyar népnevelésügy iránt is lelkesen érdeklődik, a június hó végével megtartandó záróvizsgára is el fog jönni. A kir. hercegnőt a falu népe az utcán lelkesen megéljenzte.

— Egy Weitzer-ház eladása. *Schick* Szigfrid bécsi ügynök ajánlatot tett Aradvárosának, mint néhai *Weitzer* János örökösének, hogy a bécsi Heugasse 38. számú *Weitzer*-palotát eladja. Az ügynök kijelenti, hogy „jó vevőt” szerez a városnak s közbenjárásáért öt százalék jutalékot kér.

— A Kormos-ügy tárgyalása. Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy *Kormos* Adolf kuriai bíró ügyében, akit tudvalevőleg megvesztegethetősége miatt a főrendiház fegyelmi bírósága már vád alá helyezett, június 8-án lesz a tárgyalás. A megvesztegetett kuriai bírói ügyében egyes bíróság fog dönteni. A bíróság fele a főrendiház tagjaiból, másik fele kuriai bírákból kerül ki. A bíróság főrendű tagjait a főrendiház választja, míg a bíró tagok a szolgálati rangsor szerint kerülnek a bíróságra. Összesen 24 tagból alakul meg a bíróság, ebből azonban a vádló koronaügyész hatot, a védő szintén hatot vehet vissza, a megmaradt 12 tag fog *Szelle* József barátja fölött ítéletet mondani. A bíróság elnöke *Csáky* Albin gróf, a főrendiház elnöke lesz, a vádat *Hammersberg* koronaügyész képviseli, míg *Kormost* *Friedmann* Bernát budapesti ügyvéd fogja védeni.

— Ezredparancsnoki kinevezés. A király *Bauer* Lajos m. kir. lugosi 8. honvéd gyalogezredbeli alezredest a kassai 9. honvéd gyalogezred parancsnokává nevezte ki.

— Az új rektor. Még be sem zárultak a budapesti tudomány-egyetem kapui s már is találgalják, hogy ki lesz a jövő esztendei új rektor. A legközelebbi tanévben a bölcsészeti kar kerül sorra s a professzorok között két név van, melyet sokat emlegetnek. *Beöthy* Zsolt az egyik, *Hajnik* Imre a másik. Azt mondják, ők ketten a legkomolyabb jelöltek a díszes méltóságra. A választást egyébként a király koronázásának forduló napján, június nyolcadikán tartják meg, a dékánokat pedig már június legelső napjaiban választják.

— A sorozást ismét elhalasztották. A június elejére kitűzött sorozást újra elhalasztották. A rendelet készen van már a honvédelmi miniszter büroijában, de csak holnap vagy holnapután, ám mindenesetre már a közeli napokban szétküldik. Hogy benn tartják az obszitosokat még három hónapig, az most már több mint valószínű, Bécsből sűrűn hozzák a leveleket ez ügyben a honvédelmi miniszterhez, de a végrehajtása iránt eddig de fakto intézkedés még nem történt.

— Aradi reálisták Debrecenben. Az aradi állami főreáliskola 28 tanulója *Palotay* Antal,

Strojiny Lajos, *Dömötör* László és *Scholtz* Róbert tanárok vezetése alatt holnap reggel a gyorsvonattal utaznak el Debrecenbe, hogy az ott tartandó ifjúsági kerületi tornaversenyen részt vegyenek. Az ifjak szerdán délután érkeznek Debrecenbe s még aznap együttes próbát tartanak. Csütörtökön lesz a verseny, pénteken részt vesznek a Rákóczi-ünnepen s szombaton jönnek haza. A derék, ügyes csapat nagy ambícióval készül a versenyre. A reálisták igazgatósága gondoskodott arról, hogy a szegénysorsú tanulók utiköltség és ellátás tekintetében támogatást kapjanak s így ők is részt vehessenek a versenyeken.

— Új bíróválasztás Seprősön. A seprősi esetnek újabb fordulata van. A megválasztott bíró, *Perv* Flórián, aki annyi véraldozat árán jutott a bírói álláshoz, ma lemondott bírói állásáról. *Csukay* Gyula főszolgabíró el is fogadta a lemondást és az új választást május 30-ára tűzte ki. Ma még nem lehet tudni, hogy kik lesznek a jelöltek, de annyi bizonyos, hogy ezen az új választáson nem fog vér folyni. A katonaság addig okvetlen künn marad Seprősön s a választás napján nagyobb számú csendőrség lesz a községben összpontosítva.

— A szegedi új zsinagóga felavatása. Szegeden ma avatták fel az új zsidó templomot, mely alkalommal az ottani zsidóközösség fényes ünnepséget rendezett. Délelőtt fél 10 órakor az új templomban ünnepi beszédet mondott *Kecskeméti* Armin makói rabbi, azután *Szilágyi* János építőmester mondott beszédet, melyre *Rósa* Izsó dr. hitközségi elnök válaszolt. Eközben a zárkóba behelyezték az okmányokat. Innen az új hitközségi palotába mentek át, ahol diszközgyűlést tartottak. Ezen *Rósa* Izsó dr. elnökölt. *Lichtenberger* Mór hitközségi elnök beszéde alatt lehullott a lepel *Rósa* Izsó dr. arcképéről.

— Az állategészségügyi felügyelőség köréből. A földmivelésügyi miniszter értesítette Aradot, hogy *Lamprecht* András, a temesvári állategészségügyi kerület felügyelője mellé kisegítőül *Munda* Jánost rendelte ki. Aradot annyiban érdeklí a dolog, hogy a nevezett állategészségügyi kerületbe van beosztva.

— A kolozsvári Rákóczi-ünnep rendkívüli fényvel és pompával megy végbe 24-én, vasárnap. Az ünnepélyre vonatkozólag eddig az alábbi programot állapították meg:

Május 23-án, az előestén fényesen kivilágítják az egész várost és közzene lesz. Az ünnep napján fellobogózzák a házakat s a főteret, hol *Mátyás* király szobra áll, nemzetiszínű drapériákkal és Rákóczi színeivel díszítik. Az ünnepély délelőtt istentisztelettel veszi kezdetét s a templomból a *Mátyás*-szobor elé vonulnak, ahol *Kun* Béla, a kolozsvári Rákóczi-bizottság elnöke nyitja meg az ünnepélyt. Az ünnepi szónok *Hoch* János országgyűlési képviselő lesz, míg a budapesti egyetemi ifjúság nevében *Melchior* Tibor fog beszélni. *Thury* Elemér, a kolozsvári nemzeti színház tagja szaval és a dalárdák kuruc nótákat énekelnek. A szobortól a Redoutba vonulnak az ünnepelők, ahol a város *Béldi* Ákos gróf főispán, az Emke elnökének elnöklésével diszközgyűlést tart. Az ülésen az elnöki megnyitó után *Fekete* Nagy Béla városi tanácsos előterjeszti a határozati javaslatot, az ünnepi beszédet *Márki* Sándor egyetemi tanár mondja. Délután az egyetemi polgárságnak diszközgyűlése lesz, melyen az egyetem egyik tanára s *Benke* Antal az Egyetemi kör elnöke beszélnek, ünnepi beszédet *Bedőházy* János országgyűlési képviselő mond. A matinéra és a színházi estélyen a szereplésre fölkérték: *Rákosi* Jenő, *Rákosi* Viktor, *Zichy* Jenő gróf, ifj. *Ábrányi* Kornél, *Szavay* Gyula, *Jakab* Odön, *Kiss* Menyhért, *Vécsey* Géza, *Márkus* Emma, *Küry* Klára, *Maróthy* Margit és *Tóvölgyi* Margitot s közülök már legtöbben biztosra ígérték közreműködésüket. Ugyancsak

közre fog működni Oláh Lajos a fővárosi tárogató is.

— **Éles töltés a lögyakorlaton.** Nagyváradról táviratozzák, hogy Nagyürögh község mellett ma a katonák vaktöltéssel lögyakorlatokat tartottak. Eközben Kaprár Flórián közlegényt egy éles töltés találta és életveszélyesen megsebesítette. A megsebesült katona közvetlen közelében állott Békassy József ezredes. Az a gyanu merült fel, hogy a *golyó az ezredesnek volt száma.* Az ezredeset különben igen humanus főlebbvalónak ismerik. A vizsgálat a legnagyobb szigorúsággal indult meg.

— **Konfirmáció.** Az aradi ág. hitv. ev. egyházban áldozócsüörtökön d. e. 10 órakor tartatik meg a gyermekek konfirmációja. A fogadalmat Horváth Gizella fogja mondani.

— **A gyermekmenhelyek megnyitása.** A vidéki gyermekmenhelyek létesítésével megszűnik az eddig egyedül állott budapesti intézet önállósága. A belügyminiszter tegnap következő körrendeletet intézte azon törvényhatóságokhoz, melyek területén felállítanak menhelyeket s így Arad városához is.

A gyermekmenhelyeket a budapesti állami gyermekmenhelytől függetlenül, azok önálló működésüket folyó évi május hó 1-től megkezdették. Ennélfogva felhívom a címet, intézkedjék aziránt, hogy a törvényhatóság területén talált vagy hatóságilag elhagyottá nyilvánított 15 éven alóli gyermekeket a hatóságok ezentúl az állami gyermekmenhelyek közül abba helyezték el, a melyik, tekintve a gyermek tartózkodási helyét, a közlekedési viszonyok szerint leggyorsabban és legolcsóbban érhető el. Egyidejűleg intézkedtem, hogy a törvényhatóság után közvetlenül elhelyezett gyermekek útján az orsz. betegpótlási alapról a megfelelő adóhivataloknál fizetett tartásdíjak folyó évi május 1-től kezdődőleg az illető nevelőszülőknél az állami gyermekmenhely útján fizetessenek. Továbbá mindazok a gyermekvédelem érdekében folyamatban levő tárgyalások, kiváltképpen az elhagyottá nyilvánítás és elhelyezés iránti tárgyalások, amelyek eddig a belügyminiszteriummal folytak, 1908. évi május hó 15-től kezdődőleg azon állami gyermekmenhely igazgató-főorvosával folytatandók, melynek kötelekésbe az illető elhagyott gyermek tartozik. Budapest, 1908. évi május 17. A miniszter helyett: Széll Ignác s. k. államtitkár.

— **A magyar Kubelik.** Hirt adtunk már Kubelik Jan-nak, a hirneves cseh hegedűsnek arról az elhatározásáról, hogy magyar honpolgár, még pedig debreceni civis akar lenni és hogy ebben az ügyben jelentkezett a debreceni főispánnál, Puky Gyulánál. Debrecen városa tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Kubelik Jan-nak a város kötelekésbe való felvételét határozták el. Kubelik kérvényét Szabó Kálmán tanácsos adta elő. A törvényhatóság készséggel határozta el a felvételt és megéltenezte a művészt, aki mint debreceni civis szorgalmasan tanulja nyelvünket, még pedig hivatott mestertől, szépséges menyasszonyától, Széll Farkasnak, a debreceni táblaelnökének nagyműveltségű leányától.

— **Aradi szabályrendelet.** Eger polgármestere felkérte Aradmegyét, hogy a vásárrendtartási szabályrendeletét küldje meg neki mintául. Pécs város polgármestere pedig az építési szabályrendeletet kéri tőlünk.

— **Letartóztatás a tárgyalási teremben.** Temesvárról táviratozzák, hogy Szabó József volt pénzügyi tisztviselőt, aki utóbb végrehajtó volt s mint ilyen egy éven keresztül apró sikkasztásokat követett el, ma letartóztatták. Szabót a temesvári törvényszék már régebben köröztette s mikor ma egy esküdszéki tárgyaláson a hallgatóság között ült, egy rendőrtisztviselő, aki fölismerete, rögtön letartóztatta.

— **Az ügyvédi körökből.** Papp János dr. Brádon, (a körösbányai járásbírósg területén) ügyvédi irodát nyitott.

— **A bérkocsi tulajdonosok Ünnepe.** Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsi tulajdonosok ipartársulata június hó 7-én, Szentháromság vasárnapján tartja *éveslétszentelési ünnepélyét*, melynek sorrendje a következő:

1. Gyülekezés reggeli 8 órakor Gavrillet Miklós vendéglőjében. 2. Felvonulás reggeli fél 10 órakor a Szentháromság szoborhoz, hol a zászlószentelés történik. 3. Szegbeverés a városliget zene-pavillonjában. 4. Diszbed déli 12 órakor a városligeti vendéglő nagytermében. 5. Délután fél 2 órakor kivonulás a csálai erdőben tartandó juniálisra. 6. Tánc kezdete délutáni 3 órakor. 7. Szegbeverés folytatása a Nagyerdőben.

— **A rózsaszínű akta.** A budapesti rendőrség sötét iratai közé egy fiatal, bájos leányka gyermeki szeretete rózsaszínű aktát csusztatott, amely derűt hintett szét a komor épületben. Két héttel ezelőtt ugyanis beállított Lévy Antal rendőrfogalmazóhoz egy 17 éves igen csinos leányka és elmondotta, hogy ő *Vegele* Anna, varróleány és az édes anyját keresi. Elmondotta, hogy most a koszoru-utca 30. számú házában az apjával lakik. Másfél esztendő volt csak, amikor az anyja 6 éves Ilona nevű nővérével otthagya az apját. Azóta semmi hirt sem hallott az anyja felől. Azt tudja hogy él és nagyon szeretné feltalálni.

— **Boldogságomból csak az hiányzik.** — magyarázta a leányka — hogy nem ismerem az édes anyámat.

A fogalmazó aktába vette a leányka kívánságát és nyomban hozzálátott az elbujdosott anya felkutatásához. Két heti nyomozás után megállapították, hogy az anya él. *Vegele* Józsefné, született Horváth Ilona néven Bécsben, a Máriahilferstrasse 18. számú házában lakik Ilona nevű leányával. A rendőrfogalmazó *Vegele* Annát ma megidézte, hogy közölje vele az örvendetes felfedezést. A leányka, amikor meghalotta, hogy feltalálták az anyját, örömeben sirva fakadt, boldogan táncolta körül a szobát, majd a rendőrfogalmazó nyakába borult, hálálkodva köszönve meg a fáradozását. A fogalmazó gyengéden eltolta magától a leányt, megmagyarázva a csinos kis varróleánynak, hogy jutalmat egy rendőrtisztviselő munkájáért még akkor sem fogadhat el, ha az egy bájos leányka ölelése. A kis varróleány boldogan hagyta el a főkapitányság rideg palotáját és holnap már Bécsbe utazik, hogy megismerje az édes anyját, aki talán már el is felejtette őt.

— **A gáz- és vízemerek egyesülete** Ausztria-Magyarországban e hó 22-én évi közgyűlést tartja. Erre az egyesület meghívót küldött Aradvárosának is.

— **A póttartalékos büne.** Egy sereg póttartalékos vonult be a minap a szegedi közös lak-tanyába fegyvergyakorlatra. Velük jött *Lancsákov* Jóvó csókal szerb legény, aki még a tizenhárom kis nap miatt is türelmetlenkedett. A délelőtti vizitnél, amikor egészségi állapotukat vizsgálják meg, rögtön jelentette, hogy szívbajosa. *Klein* dr. ezredorvos azonban keresve sem tudott a szerb legény szíve tájékán valamely rendellenességet felfedezni. *Lancsákov* így rövidesen berázták a bakamondérba, aztán a glédába került. De helyzetével sohogy sem tudott megbarátkozni. Eleintén mozzolódott magában, majd hirtelen nekirontott *Raubar* József századosnak és *Klein* ezredorvosnak azzal a félreismerhetlen szándékkal, hogy *megüti őket*. A körülötte álló katonák észrevették a póttartalékos tervét és hirtelen lefogták. Kapálózott egy keveset, de csak a sötétben bült le, ahol egy-két napig marad, mert elhozzák az aradi garnizonbörtönbe.

— **Pángermán fészkelődés.** A fehértemplomi városatyáknak sehogysem tetszik az ottani elemi iskolákban használatos tanítás előtti magyar ima. Osszeülték tehát és *Steiner* Károly indítványára elhatározták, hogy a magyar imát ki kell küszöbölni és a tanulók németül imádkozzanak. A városi képviselőtestület meghagyta

továbbá az iskolaszéknek, hogy gondoskodjék róla, hogy az iskolákban kizárólag német egyházi énekek taníttassanak. Ennyire jutottunk tehát a pángermán aknamunka folytán, hogy saját hazánkban arcui ütnek bennünket, hogy határozatokat mernek hozni a magyar nyelv ellen.

— **Kivégzett bérnyilkos.** Lembergől táviratozzák: Bochniében tegnap végeztek ki egy *Lagurik* Tamás nevű munkást, aki 80 frtért felbéreltette magát egy gyilkosságra. Az, aki felbérelte, gaztette nyilvánosságra kerülése alkalmából öngyilkossá lett és így a törvény kezei közül kisziklott.

— **A ruhába varrott örökség.** Szegedről írják: Nemrégiben halt meg az alsótanyán *Dobó* Mihályné, született Halál Viktória. A városban lakó leányaira hagyta kis vagyonkáját, amelyet különös módon helyezett el. Sok esztendővel ezelőtt ugyanis megvarratra a saját halotti ruháját fekete selyemből, meghagyván, hogy abba temessék el. Leányainak azonban megmondta, hogy a ruha belésébe van varrva az örökségük. Az öreg asszony halála után, mielőtt ráadták volna az utolsó ruhát, kifejtették annak belsejéből a bevarrott pénzt. 420 koronát találtak benne, csupa régi *tizforintosokban*. Az örökösök természetesen most fűhöz fához mennek a kopott bankokkal, hogy miképpen lehetne belőlük pénzt csinálni. A régi tizforintosok azonban már annyira lejártak, hogy sokan a színére is alig emlékeznek. Ezeket vonták ki ugyanis leg hamarabb a forgalomból. Az örökség sorsa tehát attól függ: hajlandó-e a kincstár visszavenni a régóta értéktelen bankjegyeket?

— **Az elátkozott család.** Egy öreg ember halt meg Szeged egyik legrejtettebb házikójának szobájában. Senki se fogta le a szemét; úgy halt meg magában, senki sem törődött az öreg *Kószó* Bálinttal. Csak mikor már órák-hosszat feküdt mozdulatlanul a szalmazsákon, gondolkoztak a házbeliék azon, hogy el is kellene vitetni a halottat. De hát ki vigye? Bementek hát a városházára, szóltak a kerületi orvosnak, aki a hivatalos emberek kíséretében megjelent a halott szegényes szobácskájában. Oly egyedül volt, csak éppen egy borzas, elvadult kutya sunyított a világ legszomorubb ravatala mellett.

— Hát nincsen senkije ennek az öregnek? — Kérdezte az orvos az egyik házbeli asszonytól.

— Vannak gyerekei. Ot is.

— Hol? Hogy nincsenek most azok itt?

— Hát, megkövetöm, az állam könyvérén élnék.

— Hogy-hogy?

— Hát úgy, kéröm szépen, hogy az egyik fia *Vácott* Őszi a rabkönyvert; a nagyobbik leánya *Mária-Nostrán* lakik már öt éve, jól él, csak nem szabad neki kigyűnni; a kisebbik fiát pedig, az ám az okos gyereket, itt nevelik tudományra, írni, olvasni tanítják, még mestőrséget is tanul a Csillag-börtönben. Van osztán még egy. No az katona. Nem köll neki kirukkolni soha, csak éppen ül az aradi vár-tömlőben. Hogy az ötödikkel, a legkissebbel mi van, azt már nem tudjuk. Nem láttuk már régóta.

E fölvilágosítás után fölvetették a jegyzőkönyvet, mely szerint *Kószó* Bálintot nincs aki eltemettesse, tehát a város költségén kell egy istenneves temetést csinálni neki.

— **Az uzsorás öngyilkossági kísérlete.** Megírtuk, hogy e hónap 6-án *Lauffer* Pinkász úrnő, a budapesti főkapitányságon, amikor kihirdették előtte a letartóztatási végzést, zseb-késével elmetszette a nyakán az ereit. *Lauffer* azóta a rabkórházban ápolták. Ma felgyógyult és a rendőrség átadta az ügyészségnek. *Lauffer* ellen számos feljelentés érkezett, amelyekben zálogjegy uzsorával vádolják. *Lauffer* ugyanis zálogjegyekre kölcsönt adott, a kölcsönök után pedig 20—25 százalékos kamatot szedett. De

igen sokszor megcselekedte azt is, hogy a nála elzalogosított zálogjegyeket vagy eladta, vagy kiváltotta velük a holmit és azzal kereskedett.

— **A szerelem halottjai.** Két fiatal szerelmes tragédiájának a híret jelenti *székelyhídi* tudósítónk. Egy ábrándos mesterlegény ölte meg magát, mert nem lehetett azé, akit szíve választott. Közibük állt a szülői előítélet, mely annyi szerelmes embernek ásta meg a sírját. A legényt aztán követte a halálba kedvese, ki a szívére zuhant nagy gyászt nem tudta elviselni.

A gróf Stubenberg-féle uradalom kerégyártójának: Nagy Istvánnak a János nevű legény fia szerelmi viszonyt folytatott *Bátori* Agnes cselédlánnyal, aki Király Lajos uradalmi gépésznél volt szolgálatban. A deli legény udvarlását a a szülei rossz szemmel nézték, s minden módon rajta voltak, hogy szakításra bírják. Így azonban inkább élesztették a tüzet, s a fiu elhatározta, hogy a kedvesét feleségül veszi. Ezt a szándékát közölte is az édesanyjával, aki legszigorubbán tiltakozott, s hallani sem akart róla, hogy a fia a szolgálányt vigye az oltár elé. Tegnap újból szobakerült a házasság terve, s a szülők keserves szemrehányással illették fiukat, aki a pervar után szomorúan hagyta el az apai házat. Fölkereste kedvesét, aki a konyhában foglalkozkodott s így szólította meg a lányt:

— Hát most mutasd meg, hogy szeretsz, gyere hajj meg velem együtt.

A lány rémülten kérte az udvarlóját, hogy tegyen le a szándékáról. Nagy János azonban komolyan határozott:

— Ha nincs bátorságod galambom, áldjon meg az isten, én így nem élhetek.

A lány félrevonult a kedvesével, hogy a lelkére beszéljen. De, úgy látszik, nem bírta hatni az elkeseredett emberre. Nagy János a lány szemeláttára egyszerre kirántotta forgópisztolyát s a szívébe lött. Mire a fegyverdörrenés zajára a házbellek odasiettek, a legény *kiszenvudott*. A szerencsétlen leányt roppant megrendítette a katasztrófa. Kétségbeesésében nem tudták megvigasztalni, s egy őrizetlen pillanatban a majorsági udvaron levő kutba vetette magát. Ott talált rá a holttestére ma reggel *Jánosi* Vilmos kerülő, aki jelentést tett az öngyilkosságról.

— **A becsukott bíró.** Mulattató jelenet játszódott le a napokban az augsburgi törvényszék előtt. Mint minden más törvényszéknél ott is szokásban van, hogy ha valamelyik igazságügyi hivatalnok távol van, kifüggeszzenek szobájának ajtajára egy táblácskát, amelyre rá van írva az ok, amiért az illető eltávozott, például: hivatalos ügyben távozott, elutazott vagy a fogházban. Így a törvényszéknek egyik vizsgálóbírájának ajtajára ezt volt kifüggesztve: Fogházban. Történetesen akkor jött oda egy paraszt, akit arra a napra tárgyalásra idéztek meg, de egy pár órával későbbi időre. Ez az ember elolvasta az ajtón a bíró nevét, azután az okot, amiért eltávozott. — Fogházban, szóval, be van csukva, — dörmögi — akkor én elmehetek. — Felírt valamit az ajtóra és csakugyan eltávozott.

Időközben visszajött a bíró a fogházból. A tárgyalás ideje elérkezett és a paraszt nem volt ott. Mindent megmagyarázott azonban az a pár szó, amit a bíróság bámulva az ajtón olvasott:

— Azt olvasom itt, hogy a bíró ur be van csukva. Gondolom, nem eresztik ki egyhamar, azért elmentem.

— **Egy áruház püsködi cipőraktára.** Természetes, hogy a Porter-cég, melynek cipőosztálya a legújabb időben rendkívül lendületet vett, figyelemmel volt a közelgő püsködi ünnepekre, számolván a nagyobb forgalommal járó igényekkel. Ehhez képest már napok óta egyre érkeznek legkülönbözőbb lábbeli újdonságok úgy hölgyek, mint férfiak és gyermekek

részére. A nagy választékon kívül, az elismert olcsóság is hozzájárul ahhoz, hogy Porter Vilmos nagy áruházát a Szabadság-téren, mint elsőrangú beszerzési forrást a közönséggel megkedveltesse.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. Üzletfelelők** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Kaland az automobillal.

(Főherceg és törvényszéki elnök.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 19.

Sebő Imre, a győri kir. törvényszék elnöke, nejével együtt komoly veszedelemben forgott tegnap délelőtt. Kocsija, melyen a városba tartott, össze találkozott egy száguldó automobillal, lovai megbokrosodtak s a jó szerencsének lehetett köszönni, hogy gazdájukat a mélységbe nem döntötték. Az esetet érdekesebbé teszi, hogy az automobilon, mely a veszedelem láttára még jókor megállott, az uralkodóház egy főhercege ült.

A baleset tegnap délelőtt tizenegy óraker történt. Ballonyi birtokáról jövet, a törvényszéki elnök feleségével éppen áthajtatott a révfalusi dunai hidon s Győrsziget határába ért, amikor Győrsziget felől egy automobil száguldott velük szemközt a hid irányában. A hidról magas töltés kanyarodik le a község felé, a lovak már messziről észrevették a zakatoló gépkocsit és ágaskodni kezdtek. A kocsis erősen meghuzta a gyeplőt s a kocsit a töltés korlátjához igyekezett szorítani, a bennülő törvényszéki elnök pedig intett az automobilban ülő katonatiszteknek, hogy állítsák meg gépkocsijukat.

Ez nem ment elég gyorsan s az automobil csak közvetlenül a keskeny kanyarodónál állott meg, amikor a megbokrosodott lovak a kocsirudat már összetörték. A nagyobb bajt csak az odasietett falubellek akadályozták meg azzal, hogy a toporzékoló állatokat gyeplőszáron ragadták. Az egyik eközben mégis kirugott s beszakította a kocsit oldalát.

A törvényszéki elnök és felesége ekkor már szerencsére nem volt a kocsin, mert élve a nyugalom első pillanatával, gyorsan kiszállottak.

Sebő elnök sápadtan az izgalomtól, a katonatisztek felé tartott s átadva névjegyét, az ő névjegyüket kérte. Négyen ültek az automobilban, egy főbb rangú katonatiszt, egy százados, egy főhadnagy s egy polgári ruhás ur. A százados, a főhadnagy s a polgári ruhás ur — mint utóbb kitént orvos — átadták névjegyüket, a negyedik háttérben maradt. Az elnök tőle is kérte a névjegyét, a százados azonban így szólt helyette:

— Főlölesleges kérni: a fenséges ur *Lipót Szalvátor főherceg*.

Még egy másik balesetet is elhárított a gépkocsi idején való megállása. Mert a törvényszéki elnök lovain kívül az egylovas parasztkocsi lova is megbokrosodott az uton. Azt is szerencsésen megfékezhetők s az automobil folytatta útját Bécs felé.

Sebő elnök és neje a baleset után bemen-

tek a Schlosser-féle fatelep irodájába s onnan rövid pihenő után bérkocsin lakásukra hajtat-
tak. Az elnöknek valóságos betegje lett az izgalomnak. *Sebő* Imre törvényszéki elnök azonban ma délelőtt már Magyaróvárra utazott, hol már előbb mára tüzte ki a hivatalvizsgálatot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Aljegyzői kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. *Feyer* Aladár miskolci kir. törvényszéki joggyakornokot a *kisjenői* kir. járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

§ **A Szomossy-mulató bukása.** A budapesti törvényszék ma tárgyalta folytatólag a *Somossy* mulató bukásának bűnügyét. Ma a károsultakon kívül a bíróság több tanut is hallgatott ki, akik valamennyien azt vallották, hogy az ovadékos alkalmazottak tudták jól, hogy *Somossy* pénzüket felfogja használni. Még mintegy 30—40 tanu kihallgatása van hátra.

§ **Letartóztatott fényképész.** A fővárosi rendőrség a törvényszék megkeresésére tegnap letartóztatta *Baruch* Béla ujbpesti fényképészt, aki ellen hatóság elleni erőszak büntette miatt bűnvizsgálat van folyamatban. A letartóztatás oka az volt, hogy *Baruch* nem lehetett kézbesíteni ezen ügyében az idézéseket, s ezt a körülményt a törvényszék arra magyarizta, hogy *Baruch* bujkál. A letartóztatott ember védője dr. *Perl* Soma a letartóztatás ellen felfolyamodást jelentett be s e fölött holnap dönt a törvényszék vádtanácsa.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, május 19.

Változó időjárásunkba tegnap hideg, szeles, esős idő vegyült, mely azonban nem káros veteményeinkre, de gyümölcsösünkben nem előnyös.

A tengeri kapálása mellett a dohány iltetés is foglalkoztatja gazdáinkat, kik serény munkájuk miatt csak gyéren látogatják hetivásaraikat.

A mai hetivásáron mintegy 800 métermázsa buza és 600 métermázsa tengeri kelt el jól fizetett napi áron.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékekben:

Buza I-ső minőségű 6 90—7 00.

Buza közép 6 70—6 80.

Tengeri 5 90—6 00.

Rozs névleges jegyzés 5 60—5 80.

Arpa névleges jegyzés 5 20—5 40.

Zab névleges jegyzés 5 20—5 30.

Az irányzat kellemesebb.

— **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1908.** május 1-től 15-ig. Személyszállítás 1903. május 1-től 15-ig 20984 személy, bevétel 3917 korona 70 fillér, 1902. május 1-től 15-ig 18354 személy, bevétel 3459 korona 60 fillér, 1903. január 1-től május 15-ig 147587 személy, bevétel 29699 korona — fillér, 1902. január 1-től május 15-ig 145726 személy, bevétel 28786 korona 60 fillér. Teherszállítás 1903. május 1-től 15-ig 2155100 klg., bevétel 2463 korona 50 fillér, 1902. május 1-től 15-ig 1584910 klg., bevétel 1611 korona 01 fillér, 1903. január 1-től május 15-ig 17535710 klg., bevétel 20078 korona 26 fillér, 1902. január 1-től május 15-ig 12985610 klg., bevétel 14815 korona 21 fillér.

<p>Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztre, kulcsárra, takarítónőre, kertészre,</p>	<p>gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége</p>	<p>Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,</p>	<p>birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván</p>	<p>Aki férjhez menni v. nőülmúni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,</p>	<p>gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván]</p>	<p>Az Aradi Közlöny kishirdetési rovatát használja, ez biztosan eredményre vezet.</p>
---	--	--	--	---	---	--

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 19.

Délibeszéd. Buzakínálat mérsékelt, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 25,000 métermázsra került forgalomba, 24—5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonafélék kedvezők. Időjárás esős.

Estibeszéd. Berlin 1/2, Páris 10-el olcsóbb.

Zárás 14 órakor:

Buza májusra	7.68—7.69
Buza októberre	7.43—7.44
Rozs októberre	6.47—6.48
Zab májusra	5.94—5.95
Zab októberre	5.50—5.52
Tengeri májusra	6.43—6.44
Tengeri júliusra	6.43—6.44
Repece augusztusra	12.45—12.55

Zárás 5 órakor:

Buza májusra	7.65—7.66
Buza októberre	7.39—7.40
Rozs októberre	6.42—6.43
Zab májusra	5.88—5.89
Zab októberre	5.48—5.50
Tengeri májusra	6.40—6.41
Tengeri júliusra	6.40—6.41
Repece augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Oestrák hitelrészvény	669.—
Magyar hitelrészvény	730.50
Leszámitolóbank részvény	455.50
Rima-Murányi vasúti részvény	479.50
Oestrák-magyar államvasúti részvény	681.50
Köszüti vasút	610.—
Városi villamos vasút részvény	311.—

S z e s z ü z l e t.

— Május 19. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott mosók 12:80—13— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskezelés.

— Május 19. —

Magyar elbrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 116—8 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 123—6 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 123—5 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm felüli súlyban 120—3 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 120—2 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 118—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm felüli súlyban 116—8 fillérig.

Száritás: Május 18. napján volt készlet 47,000 darab, május 17. napján főlhajtatott 1788 darab, május 17. napján elszállított 748 darab, május 18. napján maradt készlet 48,100 darab. Ualet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, május 19.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék 4%	99.50
Magyar arany 4%	92.50
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	200.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Oestrák papírbárdék	100.40
Oestrák járdék ezüst	100.40
Oestrák járdék arany	121.50
Koronajárdék	101.—
1850-iki államsorsjegyek	154.—
Oestrák-magyar bankrészvény	1655.—
Magyar hitelbankrészvény	732.25
Oestrák hitelbankrészvény	670.25
Oestrák-magyar államvasút	682.50
10 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német birodalmi márka	117.10
London	239.80
Páris	95.22
10 márkás arany	23.42

NAPIREND.

Május 20. Szerda. Róm. kath. naptár: Sz. Bernar. — Protestáns naptár: Sz. Bernar. — Görög-keleti naptár (május 7.): Sz. + megj. — A nap két 4 óra 2 perces, nyug-szik 7 óra 19 perces.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 1/2—12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje-múzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változóknak, enyhébb, elvélve csapadék.

Május 20. Az aradvideki tanító-egyesület marosmenti fiókkörének tavaszi ülése délelőtt 9 órakor (Mikalakai iskola.)

Üzletáthelyezés.

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése
Aradon, Andrassy-tér (Minorita-palota.)
Telefon 265.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

könyv-, zenemű- és papirkereskedésem
a modern kor igényeinek megfelelően
teljesen újjonnan felszerelve,
és fényesen berendezve

(Reinhart Kálmán fa- és fémiparisk. tanár ur tervei után)
a főt. Minorita-atyák új bérpalotájába áthelyeztem.

Raktáron tartok: Minden szak- és irodalmi könyveket és zeneműveket. Papir-, irodalmi és írószerek óriási választékban, **a legolcsóbb verseny-árakban.**

Figyelmes és udvarias kiszolgálás!
Olcsó árak! Pontos és szakszertű szállítás!

A mélyen tisztelt közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

Révész Nándor,

267

könyv-, zenemű- és papirkereskedő.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

[26]

(Folytatás.)

Renée mélyen fölélegzett. Szive hangosan dobogott és kezeit erősen mellére szorította, hogy a heves dobogást tompítsa. Aztán íróasztalához sietett, több írományt vett ki belőle és szétteregette az asztalon.

— Jaques Gilbois levelei . . . mit csináljak velők? . . . közek 400,000 franc . . . és a tegnapi esti veszteség. Örült voltam akkor . . . de Claire-nek nem szólók ma, az utolsó este legyen a mi boldogságunk estéje! . . . Holnap is lesz arra idő . . . vagy mindennek vége lesz!

A leveleket és írományokat visszadobta a fiókba és bezárta.

— Holnap . . . holnap, — mormolta halakán. — A ma még a miénk . . . boldogságunké.

A szolgál belépett.
— A méltóságos asszony, asztalhoz kérti a gróf urat.

A boldogság forró érzése folyt végig Renée ereiben. Gyorsan fölkel, intett a szolgának és sietve elhagyta szobát. A szolgál nevetve pillantott távozó ura után.

— Ez aztán öröm! — mondta jóleső megelégedéssel. — Csak azt nem értem, miért jön el érte reggel hat órakor Richard gróf és Monticon márk. Vadászatra mennek, mondták ők. Ej, ej, ez a vadászat nem tetszik nekem, csöppet sem tetszik . . . A jelen édes boldogságában és a rettegett jövő ezer kétségei között mulott lassan az éjjel . . .

Hat óra! Páris utcáira sötét homály borult, alig pirkadt még a reggel. — Egy kocsi állt meg a palota portálja előtt és a kapus álmos fővel bocsájtotta be a kocsiból kiszálló két urat.

— Ebben van már a gróf ur?
— Igen, a méltóságos ur várja az urakat.

A szolgál a szalonba vezette az érkezőket és eltűnt a gróf lakosztályában. Alig két-három gázláng világított a nagy teremben, a sarkok kétes homályba voltak burkolva. Az érkezők komoly hallgatásba merülve várták a grófot.

A szolgál visszatért.

— A gróf ur azonnal itt lesz . . . Engem magával visz . . . szolt és ismét eltűnt a folyosóra vezető ajtón. A teremben újra halotti csend lett, csak az antik ingaóra ketyegett egyhanguan és a kandallóban szikrázva sercegett a parázs. A szomszéd szobából elfojtott zokogás és fájdalmas sóhaj hangja, majd egy mély reszkető férfi hang nyugtató szavai hallatszottak. Aztán ismét csend támadt.

— Nagyon szeretném, ha már a szabadban lennék, — sugta Richard gróf, Monticon márkának.

Egyszerre kinyitott a melléajtó és az urak fölugrottak.

Renée karján, Claire lépett be, ijedt nagy szemekkel, halotthalvány arccal. Az urak tiszteletteljesen hajoltak meg előtte. Claire kezét nyújtott nekik és egy fájdalmas mosoly lebegett ajkai fölött.

— Claire, kegyed itt? — kérdezte Richard, gyöngéd szemrehányással.

— Elakarom kísérni önöket Richard, . . . a veszélyes órákban Renée mellett akarok lenni . . .

Szavai elakadtak és kezeivel eltakarta könyvező arcát.

Renée oda lépett mellé és átölelte.

— Claire, kérlek . . . ment vissza . . . várj réám szobámban . . . Claire átfonta karjaival férje nyakát és szenvedélyesen magához szorította.

— Megyek, megvárlak . . . de ha nem jössz . . . de ha . . . akkor . . . akkor követni foglak téged.

— Egyetlen Claire-em, csillapodj. — Légy erős!

Renée lefejtette Claire karjait a nyakáról és hevesen ajkához szorította kezét.

Claire fölémlkedett.

— Isten veled! . . . — suttogták remegő ajkai. — Isten veled! . . . A következő pillanatban a férfiak már egyedül voltak. Renée Claire után nézett egy rövid ideig, aztán az urak felé fordult.

— Készen vagyunk? . . . Mehetünk!

Szó nélkül léptek ki a teremből, szó nélkül foglaltak helyet a kocsiban s a lovak lassan megindultak a hideg, derengő téli reggelbe.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felé:
Személyvonat reggel 6.—	Személyvonat reggel 8.33
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Motormenetek

Arad—Szabadsgátér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

Zálogházból kiváltak ékszereket
 u. m.: arany gyűrűt, függőt, lánczot, stb. s viszont eladom azokat.

Alkalmi vételekből származó ékszerek és mindenféle schveiczi zseborákért 3 évi jótállást vállalok.

Most már mindenki tudja, hogy mily olcsón árusítok és tájékozásul közlöm a következő árakat:

Egy szépen díszített nickel ank. rem óra	2 frt. 30 kr.
Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra	3 forintért.
Egy finom aczéi rem. óra	3 frt. 20 kr.
Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom	5 frt. 50 kr.
Egy finom ezüst rem. óra	5 forint
Még finomabb	7.— 8.— 9 forint
Valódi „Bouheur“ gavallér óra	10 frt 20 kr.

Ebresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 krjával.

Helyszűke végett csak ezen pár árat közlöm, de felhívom a n. é. közönséget a kirakatom megtekintésére, a hol minden darabon a szigoruan szabott árak vannak kitüntetve, még pedig oly árban, hogy azon csodálkoztak, hogy hogyan vagyok képes oly olcsón árusítani. — Minden darabra a magy. kir. fémjelző hivatalának bélyegzője van beütve.

Használt ékszerért vagy tört aranyért a teljes értéket fizetem.

Tisztelettel:
Zinner Vilmos,
 műorás és ékszerész Arad, Forray-utca 2/b.

318 *Vidéki megrendelések lelkiismerettel lesznek eszközölve.*

Kerestetik
egy ügyes berakóleány
 és tanulóleányok gépéhez,
 továbbá
tanulók
 az
Aradi Nyomda Részvénytársaság
 könyvnyomdája és könyvkötészete részére.

Allein echter Balsam
 von der Schulzeigell-Apothek
 des
 A. Thierry in Pregrada
 bei Bilitzsch-Sauerbrunn.

Miért szenved ön? ha biztos kiáltása van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére felülmulhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csúszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lősebek és ütéseknél, genyvedékes sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegseknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balszam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerükben utolérhetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyszintén nem szenvednek sem a fagyól, sem a forróságtól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyulni, mely csak csalatlan pénzkidobás, hanem tartsuk magunkat azon két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világírni szerre, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódság minden ismertetőjével, rendeljük egyszerűen direkt a következő címzen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
 Budapesti főraktár: **Török J.** gyógyszerészében, Király-utca, Zágrábban **Mittelbach S.** gyógyszerészertárában és Bécsben **Brady C.** gyógyszerésznél.

Zálogczédulákat,
 tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR
 órák és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA
 Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb
óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

ARADON,
Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József
 műszerész
 ajánlja jó minőségű
kerékpárjait.

Raktáron tartok elsörendű külső és belső gummikát és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek **kerékpár javításokat.**

Villanyos csengő és telephon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készítek. 806

Telephon szám 242.

Sanatorium és Vizgyógyintézet
 Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál.

Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 959

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Nincs többé hajhullás!
nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegység és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Ezrekre menő hálaíráttal elismert egyetlen és kitűnő hatásu **tyukszemirtó-szer**
 a Hajós-féle
ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

A fogcosmetikai téren páratlanul áll a **Venus antisept. fogpép,**
 hófehér fogak eléréséhez felülmulhatatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.
Próbadoboz 85 kr.
 A fenti szerek kaphatók 126

Hajós Árpád
 gyógyszerésztára és gyógyvegyészeti laboratoriumában
 Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETESEK.

Lakást keresek.

Négy nagy szobás lakást keresek augusztusra a főtéren, vagy annak közelében. Ajánlatot „Nagy szobák” című kiadóhivatalba kérek.

Kiadó bolthelyiségek.

Az aradi gör. kel. román templom melletti egyházmegyei épületben lévő Huzó István által bérelt kávéházi helyiség átalakítása folytán f. évi július hó 1 napjától kezdve több bolthelyiség kiadó. A Consistoriumi házfelügyelőség, Batthyányi utca 1. sz. 1176

Uhereczki Géza

kárpitos és díszítő

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemű kárpitos és díszítő munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, u. m. billiárd-asztal behuzását jutányos árak, pontos és gyors kivitelben, ugy helyben, mint vidéken.

Javításokat olcsó eszközök. 602

Droguista segéd,

ki magyarul és németül beszél, jó detailista, egy

fővárosi drogueriában

alkalmazást nyer.

Ajánlatok:

LUX MIHÁLY,

Budapest IV., Múzeum körút 7.

címzendeők. 2637

Van szerencsém a t. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy helyben, Andrassy-tér 20-ik szám alatt (Weinberger János cipészüzletének tőzomszédságában) egy a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő

női kalap üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legizlésebb párisi és bécsi modell kalapokat.

Az árak meglepően olcsók.

Javításokat és átalakításokat, olcsón és a legjobb izléssel eszközök.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását kéri

Mademoiselle Serah

(Löwenberg S.)

775

Andrassy tér 20. sz.

1925—1903. pm.

Hirdetmény.

A természetben teljesítendő utadóra vonatkozó 545/58—891. számú szabályrendelet 4. § a értelmében az egyenes adót nem fizető iparossegédek és napszámókat érdeklő természetbeni utadó kivételi lajstrom azzal tétetik a polgármesteri hivatalban folyó évi május hó 18-tól kezdődő 15 napi közszemlére, miszerint azt az érdekeltek betekinthevén, esetleges kifogásaikat a közszemlére tétel ideje alatt a polgármesterhez, ennek határozata ellen a közigazgatási bizottsághoz előterjeszthessék. Arad, 1903. évi május hó 15-én.

Institoris Kálmán, s. k.
polgármester.

1982—1903. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál üresedésbe jöhető 2800 korona évi fizetéssel és 560 korona lakbérrel javadalmazott egy községi bírói,

2200 korona évi fizetéssel és 440 korona évi lakbérrel javadalmazott egy fogalmazói,

1700 korona évi fizetéssel és 840 korona évi lakbérrel javadalmazott egy rendőrhadnagy,

1600 korona évi fizetéssel és 320 korona évi lakbérrel javadalmazott egy adóügyi számtiszt,

1400 korona évi fizetéssel és 280 korona lakbérrel javadalmazott két irodai segédtszti állásra pályázatot hirdetnek.

Az 1883. évi I. t. cz. szerint felsorolandó pályázati hirdetmények 1903. évi június hó 8 ik napjáig bezárólag Arad szab. kir. város polgármesteréhez lesznek benyújtandók.

Arad, 1903. évi május hó 16 án.

Institoris Kálmán, s. k.
polgármester.

Permetezők

3 évi jótállással (Ingyen javítás.)

E permetezők alkatrésze! a rézoldattal semminemű érintkezésbe nem jönnek s így azokat sem megtámadni, sem eldugni vagy meg rongálni nem képes. Ára 32 kor., 3 évi ingyen javítással.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

Borszivattyuk

s hozzávaló legjobb minőségű gummicsovek.

Tüzi-fecskendők

s hozzávaló legjobb minőségű belül gummizott kenderítőmlők és kutak. Mindennemű javítások elfogadtnak.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározták az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmenteltendők. 90

Egymást ölik!
a balga svábok; — bár

Vojtek és Weisz
rovarirtója

tömegesen pusztítja őket.

Kapható 50, 80 1-40 filléres dobozokban.

Csak akkor valódi, ha minden doboz eredeti záró szallagnunkkal van leragasztva. 845

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini“ (Olaszország.)

Szétküldési főraktár: Brachetti gyógyszerár Ala. (Dél-Tirol.)

798